

Kakšen utis je napravila ameriška nota v Nemčiji.

PRAVIJO, DA BO PRIŠLO NA VSAK NAČIN DO PREKINJENJA DIPLOMATIČNIH ZVEZ. — MIR ALI VOJNA. — MNENJE NEMŠKEGA ČASOPISJA. — V SLUČAJU RESNEGA SPORA BO ODŠLO VELIKO AMERIŠKIH TRGOVCEV IZ NEMČIJE NA NIZOZEMSKO. — NEMCI PRAVIJO, DA SO BILI NA TAKO NOTO PRIPRAVLJENI. — PREDSEDNIK WILSON IN SENATOR STONE.

Washington, D. C., 22. aprila. — Nek visok uradnik, ki je obenem tudi zelo intimen svetovalec predsednika Wilsona v mednarodnih vprašanjih, je izjavil, da Nemčiji ne preostaja drugega kakor voliti med mirom in med vojno.

Ako odgovori Nemčija, da je zanjo življenskega pomena, preprečiti trgovskim ladijam, da bi se ne približale angleškim otokom in ako hoče še znanprej nadaljevati vojno s podmorskimi čolni, ni več daleč čas, da se bodo prekinje med njo in Združenimi državami diplomatske zveze. Prekinjenje diplomatskih zvez pa pomenja vojno. Predno bo dala Nemčija svoj odgovor Združenim državam, se bo ameriški poslanik v Berlinu, Gerard, še posvetoval z nemškim zunanjim ministrstvom in natančno pojasnil, kakšno stališče so zavzele Združene države.

Kaj lahko je tudi mogoče, da Nemčija na željo Združenih držav omeji bojevanje s podmorskimi čolni ter da zahteva od predsednika Wilsona, da mora ravno tako strogo postopati s sovražniki Nemčije kakor z Nemčijo.

Gotovo je, da bi Nemčija takoj prenehala vojno s podmorskimi čolni, če bi Anglija opustila nepostavno blokado nemške obale.

Berlin, Nemčija, 22. aprila. — Ameriško noto je nesel kurir v nemški glavni stan, kjer se zdaj nahajata nemški cesar in državni kancelar.

Časopisje se silno jezi na Ameriko. Nekateri listi pravijo, da Združene države sploh nimajo nobene pravice komu kaj ukazovati, ker so vedno zavzemale enostransko stališče in so šle zavenzikom vedno veliko bolj na roko kot pa Nemčiji.

Haag, Nizozemsko, 22. aprila. — Na Nemškem je zelo veliko ameriških trgovcev, kateri bodo v slučaju resnejšega spora zapustili Nemčijo in se podali na Nizozemsko.

Rim, Italija, 22. aprila. — Iz nevtralnih diplomatskih virov se poroča, da si Avstrija na vse mogoče načine prizadeva poravnati spor, ki je nastal med Nemčijo in Združenimi državami. Posebno ogrski državniki so baje odločno proti temu, da bi se Nemčija ne hotela ukloniti Združenim državam.

Berlin, Nemčija, 22. aprila. — Vse nemško prebivalstvo je prepričano, da bodo kmalo prekinjene diplomatske zveze med Nemčijo in Združenimi državami. Ameriška nota je bila v prvič priobčena v popoldanskih časopisih. Prebivalstvo se v splošnem zelo mirno obnaša.

Berlin, Nemčija, 23. aprila. — "Koelnische Volkszeitung" piše:

— Predsednik Wilson hoče na vsak način vojno. To se zamore le v tem slučaju preprečiti, če tudi Nemčija odločno nastopi in možko razloži svoje stališče. Amerika bi potemtakem izprevidela, da Nemčija ni mogla drugače ravnavati in da so podmorski čolni za Nemčijo življenskega pomena.

"Lokal Anzeiger" piše:

— Mi smo prost narod in mi moramo skrbeti, da tudi v bodoče ostanemo kot taki. Teh naših pravic ne sme nikdo kršiti; tudi predsednik Wilson ne.

Berlin, Nemčija, 23. aprila. — "Berliner Tagblatt" pravi med drugim tudi sledeče:

— Ogromna večina Nemcev si ne želi vojne z Ameriko. Nevedni politiki to podcenjujejo, kar pa seveda ni pravilno. V slučaju, da je pa vojna neizogibna, bo nemški narod znal prenesti tudi to težko breme.

Ljudstvo popolnoma zaupa svojim voditeljem; v splošnem je odločno proti temu, da bi Nemčiji diktirala kak tuja država. Državni kancelar se mudi zdaj v glavnem stanu nemške armade. Nanj se popolnoma zanesemo. On bo že vse potrebno ukrenil, da se ne bodo kršile naše pravice.

"Kreuzzeitung" piše:

— Na tako noto smo bili pripravljani. Vedeli smo, da bo prišla, če prej ne, pa pozneje. Zahtevam Združenih držav se ne moremo in ne smemo ukloniti. Podmorski čolni so nam takorekoč edino orožje proti Angliji. Ako se odpo-

Ruski car ranjen?

Malo je manjkalo, da ga ni raztrgala granata avstrijskega letalca. Obstreljevanje Ivanca.

Berlin, Nemčija, 23. aprila. — Iz Stockholma je dospeloročilo, da je bil ruski car te dni težko ranjen. Ranil ga je drobce granate, katero je vrge iz zrakoplova nek avstrijski letalec.

Brzjavna agentura, ki je izdala to poročilo, izjavlja, da poročilo sicer ni potrjeno, pač pa je najbrže resnično, ker se je mudil ruski car zadnji čas na južni fronti, kjer so bili napadi avstrijskih letalcev takorekoč na dnevnem redu. — Tozadevno poročilo se glasi:

Te dni je inšpiciral ruski car v spremstvu generala Brusilova svoje čete na južni fronti. Načrtno je padla v neposredno carjevo bližino granata in se razstrelila. Carja je zadel majhen drobce v nogo in ga precej nevarno ranil. Več oseb, ki so bile v bližini, je mrtvih. Malo je manjkalo, da tudi car ni izgubil življenja. Vso krivdo zvrca na generala Brusilova, češ, da ga je namenoma peljal na tako mesto.

Nekatera poznejša poročila pravijo, da je general Brusilov odstavljen, in da je postal njegov naslednik general Ivanov.

Car je bil ranjen v bližini mesta Ivanca, katero so avstrijski zrakoplovi obstreljevali dne 14. in 15. aprila.

Angleški kabinet.

London, Anglija, 23. aprila. — David Lloyd George, minister za municijo, je v velikih neprilikah. Njegov načrt za pridobivanje municije je bil predložen parlamentu, kjer je naletel na velik odpor od strani njegove lastne, še na večji pa od delavske stranke.

John Norton Griffiths je govoril, da je v Angliji na stotoseče močnih mož, ki so zaposleni v nevarnih in državni nekoristnih službah. Te može bi država isto lahko porabila za izdelovanje municije in bi tako velikanske svote, ki jih mora plačati za municijo Združenim državam, ostale doma, vsled česa bi bilo tudi delavstvo na dobičku.

Časopisje se bavi z D. L. Georgevim načrtom na dolgo in široko. Mnenje vlada, da bo Lloyd George, ako s svojim načrtom propade, kot municijski minister resigniral.

Nek časopis je pristavil: Ako se to zgodi, potem bo javnost šele izprevidela, kakš škandal so se dogajali pri vladi, kdo je kriv balkanskega poraza in blamaže v Dardanelah.

Štirje parniki potopljeni.

London, Anglija, 23. aprila. — Italijanski parnik "Joseph August Thierce", 2680 ton, (bivši avstrijski parnik) je danes potopil neki nemški podmorski čoln. Moštvo se je rešilo.

Lloydovo poročilo javlja, da so bili torpedirani še sledeči parniki: Francoski "Chanaral", 2476 ton; je bil torpediran v soboto zjutraj. Moštvo rešeno.

Angleška "Feliciana", 4277 ton, je bila potopljena. Kako je z moštvom, ni znano.

"Fregatle", 3091 ton, angleški parnik, je potopljen; najbrže tudi torpediran. Moštvo je bilo deloma rešeno.

Avstrija in Združene države.

Amsterdam, Nizozemsko, 22. aprila. — Z Dunaja poročajo, da je poslala vlada Združenih držav Avstriji noto glede potopa ruskega parnika "Imperator", na katerem sta se nahajala tudi dva ameriška mornarja. — Potopil ga je baje nek avstrijski podmorski čoln, ne da bi ga bil prej posvaril.

POZOR ROJAKI!

Kdor še ni Slovencek-Američkega Koledarja za leto 1916, naj ga nemudoma naroči. V zalogi ga imamo samo še nekaj izvodov. — Stane s poštnino vred 35 centov. Naročite ga takoj!

Slovenia Publishing Co., 23 Cortlandt St., New York, N. Y.

Angleške izgube.

Turki poročajo, da so izgubili Angleži pri Bestisi kakih 4000 vojakov. — Smrt Goltz paše.

Carigrad, Turčija, 22. aprila. — 17. aprila se je vršila na desnem bregu reke Tigris vroča bitka, v kateri so bili Turki zmagovalci. Angleži so izgubili skoraj 4000 moč, dočim so bile turške izgube malenkostne. — Bitka se je vršila pri mestu Bestisa.

Rim, Italija, 22. aprila. — Nemški general Mackensen in turški vojni minister Enver paša sta odšla iz Carigrada in se podala na fronto. — Turkom je prišel zadnje dni na pomoč nek avstrijsko-nemški armadni zbor.

Rim, Italija, 23. aprila. — Iz zanesljivega vira se je doznalo, da Goltz paša ni umrl naravne smrti, ampak da je bil umorjen. Turki so ga baje morili isti dan, ko je zapustila turška posadka Trapezunt. Ista usoda je zadela tudi več drugih nemških častnikov, ki so bili prideleni nemški armadi. — Turško prebivalstvo je sito vojne in se silno jezi na Nemčijo, ki je zakrivila, da se je Turčija umešala v vojno.

Z Balkana.

Velikodušen dar. — Pruski infanterijski polk ob grški meji. — Zračni napad na mesto Sofijo.

Pariz, Francija, 23. aprila. — Iz Aten poročajo, da je dospel 88. pruski polk, katerega pokrovitelj je grški kralj, v mesto Petrič, ki leži v neposredni bližini grške meje.

Atene, Grško, 23. aprila. — Grški ministri predsednik Skutudis, ki je zelo bogat človek, je podaril državi milijon dolarjev. — To svoto dolguje namreč vlada družinam mobiliziranih vojakov.

Amsterdam, Nizozemsko, 22. aprila. — Iz zanesljivega vira se je doznalo, da je večerj obstreljeval nek sovražni aeroplan glavno mesto Bolgarske, Sofijo. — Neka šola in dve hiši sta skoraj čisto porušeni.

Artillerijski spopadi ob macedonski meji se še vedno nadaljujejo. Francoski zrakoplovi so obstreljevali nemški tabor pri Petriču in nemške čete, ki so koncentrirane v okolici Doirana. — Povzročena škoda je precejšnja.

Boji na Krašu.

Rim, Italija, 23. aprila. — V soboto ponoči so sovražne čete poskušale prodreti blizu Kanala, kar smo jim pa pravočasno preprečili.

Pri Col di Lana v Južni Tirolski smo tudi odbili močan avstrijski napad. Prišlo je celo do bajonetnih spopadov. Naše izgube so bile precejšnje, toda avstrijske dvakrat toliko. Vjeli smo 133 moč, med njimi šest častnikov. Zaplenili smo 200 pušk in več zabojev streljiva.

Druge operacije, vsled slabega vremena ni bilo.

Avstrije niso izdali nikakega tozadevnega poročila.

Poslanik Page došel iz Italije.

Na parniku ameriške črte "St. Louis", je prišel večerj v New York Thomas Nelson Page, ameriški poslanik za Italijo. V Združenih državah se bo mudil tri mesece po osebnih opravkih. Glede vojne ni hotel izreči svojega mnenja, pač pa je omenil, da spominja Wilsonova politika na prameno Nemčiji na Washingtona in Lincolnu.

McAdoo v Calao.

Lima, Peru, 23. aprila. — Danes je došla sem križarka Združenih držav "Tennessee" s tajnikom državne zakladnice McAdoom in drugimi člani misije za trgovino med Amerikama. Došli so iz Chile.

Brezplačno

dobe vsi naši naročniki v Pennsylvaniji knjižico "Nova postava za pomembne delavce v Pennsylvaniji." Spisal je to knjižico Kosto, Univerz. profesor.

Lov na Villo.

Lov se bo nadaljeval. — Nov načrt. — Od Carranzistov ne preti nevarnost.

Washington, D. C., 23. aprila. — Predsednik Wilson in vojni tajnik Baker sta danes sklenila, da se ne bo odpoklicalo čet iz Mehike, temveč se bo z lovom na Villo nadaljevalo.

General Hugh L. Scott, ki se je zadnji teden posvetoval z generalom Funstonom, se je vrnil v Washington. Seboj je prinesel nek Funstonov načrt, s pomočjo katerega bi se cela stvar prej končala.

Glede tega načrta se bosta predsednik in vojni tajnik danes posvetovala.

El Paso, Tex., 23. aprila. — Carranzove čete, ki so se zadnji čas utrjevale za prodirajočimi Američkanci, so zapustile svoje postojanke in odšle v Chihuahua.

Luis Herrera, poveljnik teh čet, je sporočil generalu Pershingu, da dajo Carranzovi poveljniki Američkancem prosto roko pri lovu Vile. General Carranza in Cano sta tudi potegnila svoje čete nazaj.

Domneva se, da je to ukazal Carranzov vojni minister general Obregon in tako preprečil nadaljne spopade med ameriškim vojakom in Carranzisti.

Pershingov glavni stan, 23. apr. Naše čete se nahajajo v izvrstnem stanju. Ne preti nam nikaka nevarnost, ne od strani Carranze in ne od Vile. Pač se pa ameriški državljani, ki so tu nastanjeni, nahajajo v vedni nevarnosti od strani civilnega prebivalstva.

Vila se nahaja zdaj s svojo banlo severno od naših postojank; tako so nas obvestili naši zrakoplovi.

Vasi, preko katerih je Villa bežal, so oropane in deloma opustošene.

V katerem kraju se sedaj nahajajo Pershingovi vojaki, poročilo ne omenja.

Hastings.

Ker misli National Conduit & Cable Co. danes najeti druge delavce, pričakujejo izgradov od strani stavkarjev. — Mestna uprava ima na razpolago štiri stotnije državne milice.

Pozor pošiljatelji denarja!

Tekom vojne smo odposlali hranilnicam, posojilnicam ter posameznim osebam na KRANJSKO, ŠTAJERSKO, ISTRIJO, KOROŠKO, HRVATSKO, in druge kraje v AVSTRO-OGRSKI blizu 7 milijonov kron. Vse te pošiljave so dospele v roke prejemnikov ne tako hitro kakor prej v mirnem času, toda zanesljivo. Od tukaj se vsakojem ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom, ali znancom, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite Vaš natančen naslov in naslov osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:			
K.	\$	K.	\$
5....	.90	120....	18.00
10....	1.65	130....	19.50
15....	2.40	140....	21.00
20....	3.15	150....	22.50
25....	3.90	160....	24.00
30....	4.65	170....	25.50
35....	5.40	180....	27.00
40....	6.15	190....	28.50
45....	6.90	200....	30.00
50....	7.65	250....	37.50
55....	8.40	300....	45.00
60....	9.15	350....	52.50
65....	9.90	400....	60.00
70....	10.65	450....	67.50
75....	11.40	500....	75.00
80....	12.15	600....	90.00
85....	12.90	700....	105.00
90....	13.65	800....	120.00
95....	14.40	900....	135.00
100....	15.15	1000....	148.00

Ker se zdaj cene denarja skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dospe na zapad ponavadi par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roke, se pri nas cene morda že večkrat spremenijo.

TVRDKA FRANK SAKNER, 23 Cortlandt St.

Vroči spopadi ob obeh bregovih reke Maas.

NEPRESTANO OBSTRELJEVANJE. — NEMCI POROČAJO, DA SO RAZSTRELILI Z VELIKIM USPEHOM VEČ MIN. — NEMCI SO BILI ZASEDLI NEKAJ FRANCOSKIH POSTOJANK PRI HRIBU LE MORT HOMME, PA SO SE MORALI SLEDNJIČ UMAKNITI. — RUSKE ČETE, KI SO PRIŠLE FRANCOZOM NA POMOČ, BODO KMALO NA FRONTI. — OBSTRELJEVANJE NEMŠKEGA TABORA.

Pariz, Francija, 22. aprila. — Iz popoldanskega uradnega poročila je razvidno, da so Nemci zasedli nekaj postojank na obronkih gore Le Mort Homme s tem, da so razstrelili več min. Francozi so kmalo zatem vprizorili protinapad in pregnali sovražnika. Nemci so se morali z velikimi izgubami umakniti.

Nemci so nadalje napadli tudi francoske pozicije v gozdu pri Caurettes. Opraviti niso mogli ničesar, ker so naleteli na preveliko premoč.

Vzhodno od reke Maas je sovražnik z vso silo obstreljeval strelne järke na fronti pri Vauxu. Po dolgotrajnem prizadevanju se je posrečilo nekemu našemu oddelku priti v bližino neke važne nemške pozicije. Vnela se je izvanredno vroča bitka, v kateri smo bili mi zmagovalci.

Lyon, Francija, 22. aprila. — Ruske čete, ki so se v četrtki izkreale v Marseilles, so se odpeljale na fronto pri Verdunu. Medpotoma je prebivalstvo ruske vojske navdušeno pozdravljalo.

Pariz, Francija, 22. aprila. — Iz popoldanskega poročila je razvidno, da so poskušali Nemci odvzeti Francozom nek brzostrelni top, ki se je nahajal pri Vauquois in je strašno gospodaril med nemškimi prednjimi četami. Francozi so to namero še pravočasno opazili in pognali sovražnika v beg.

Pri Avocourtu smo vjeli nekaj nemških prednjih straž.

Zapadno in vzhodno od reke Maas igra glavno ulogo artilerija. Zadnje dni se je sicer vršilo nekaj infanterijskih spopadov, ki pa niso imeli nikakega pomena na splošen položaj.

V Lotaringiji so obstreljevali francoski letalci nemške utrbe pri Leintrey.

Pariz, Francija, 23. aprila. — Iz zanesljivega vira se je doznalo, da je moralo priti prvi nemški armadi, ki je napadla Verdun, na pomoč trideset divizij (kakih 450, 000 moč). S temi vojski so izpopolnili razne armadne zbroje, ki so imeli ogromne izgube.

Berlin, Nemčija, 22. aprila. — Vrhovno poveljstvo nemške armade razglasa:

— Vsled neprestanega deževja in velikanskih povodnj, smo bili prisiljeni zapustiti strelne järke ob cesti, ki vodi iz Langemarka proti Ypernu. Zatem je zasedel strelne järke sovražnik, toda vzdržati se ne bo mogel dolgo časa, ker je ponekod skoraj do kolena vode.

Na levem bregu reke Maas smo zavzeli več francoskih strelnih jarkov.

Rusov, kateri so prišli Francozom na pomoč, se popolnoma nič ne bojimo. Ti ljudje niso vajeni terena, na katerem se bodo morali bojevati, poleg tega pa tudi ne bodo tako preskrbljeni kot bi bili v ruski armadi.

Francozi imajo zaenkrat sicer dovolj streljiva, toda živil in drugih potrebščin jim je začelo že precej primanjkovati.

Pariz, Francija, 23. aprila. — Naši zrakoplovi so obstreljevali nemški tabor v Argonih.

Pred Verdunom se je bojevalo od 22. aprila 30 nemških divizij. Nemški poveljniki imajo navado napasti s kolikormogoče veliko množino vojakov francoske pozicije. Vojaki se ne smejo prej umakniti, dokler niso popolnoma utrujeni in dokler se število napadalcev ne zmanjša za polovico.

Polke, kateri so največ trpeli, ojačajo z rekruti in jih zopet pošljejo v boj. To je torej vzrok, da so se nekatere divizije pojavile trikrat ali celo štirikrat pred Verdunom.

Pariz, Francija, 23. aprila. — Tukajšnje časopisje se peča na dolgo in široko s situacijo, ki je zavladala zadnji čas pred Verdunom. Časopisje pravi, da je izključeno, da bi Nemci še kaj napredovali. Žrtvovali so vse, kar so imeli, poslužili so se vseh sredstev, ki so jim bila na razpolgo. O nemških rezervah se ne sme več govoriti. Vse rezervne čete so bile namreč že v akciji, dočim so naše rezerve še vedno nedotaknjene.

Zdaj, ko so nam prišli Rusi na pomoč, smo si svesti končne zmage. Ruska vlada nam je obljubila, poslati še več novih čet, če nam te ne bodo zadostovale.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and Published by the
SLOVENIC PUBLISHING CO.
(a corporation.)**FRANK SAKNER, President.**
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation
and addresses of above officers:
32 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list na Ameriko in	\$3.00
pol leta	1.50
na celo leto za mesto New York	4.00
pol leta za mesto New York	2.00
Evropa na celo leto	4.50
pol leta	2.25
četrt leta	1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
tazemski nedelj in praznikov.**"GLAS NARODA"**
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisni bres podpiše in osebno se ne

Denar naj se blagoviti poljiti po =

Pri spremembi kraja naročnikov pro-

Dopisni bres poljiti v narodu ta

"GLAS NARODA"

32 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION

MEMBERSHIP LABEL

Sredstva za navdušenje.

Pravijo, da se mora vojak z na-

Visoka gospoda ima veliko

sredstev, s katerimi navdušuje u-

bogo ljudsko paro, da se zamore

bolj in z večjo korajžo pobijati

med seboj.

Sprva so jih navduševali s tem,

da so rekli, da se borijo za domo-

vino in za slavo naroda. Parkrat

se je to prav dobro obneslo, po-

tem so pa začeli ljudje premišl-

vati, če je res, kar jim pravijo.

Kakor hitro se je Avstrija zvezala

s Turčijo, ni mogla več svojim

vojakom natvezati, da se bje boj

za vero. Ko so stali naši ljudje v

Karpatih in Galiciji, so kmalo iz-

prevideli, da ne branijo svoje do-

movine Slovenije, pač pa madžar-

ska tla. Tedaj so začeli igrati

glavno ulogo pločevinaste, bakre-

ne, zlate in srebrne medalje. Sko-

raj vsak drugi je bil dobil, oni, ki

je bil ranjen, pa gotovo.

V listih smo brali dolge kolone

imen onih srečnikov, ki so bili od-

likovani. Značilno je to, da so do-

bili častniki sorazmerno deseterkrat

več odlikovanj kot pa navadni vo-

jaki. In čimvišjo šaržo je imel

častnik, temvišje odlikovanje je

dobil.

Nemški princji imajo naprimer

toliko odlikovanj, da bi jih par

močnih konj ne premaknilo z me-

sta.

Ker so prostaki ponavadi v voj-

ni največji reveži in ker vsi hre-

pene po povznanju, jim je avstrij-

ska vlada izpolnila prošnjo. Pro-

staki so le toliko časa, dokler se

vzdržajo, ko jih pa pošljejo na

fronto, postanejo skoraj vsi titu-

larni frajtarji. Zvezd je v Avstriji

malo manj kot na nebu.

Pa tudi to ni dolgo časa vleklo.

Treba je bilo izbrati novih sred-

stev za navdušenje.

Ko se je vrnil ranjen revež s

fronte domov in zagledal svojo

propadlo ženo in lačne otroke, mu

je bilo težko pri sre. V njem se

je vzbudil srd na one, ki so ga po-

slali v tako strašno nesrečo. Toda

gospoda ima vse dobro preračuna-

no. Dva ali tri dni kasneje je že

prišlo v hišo debelo pismo, v kate-

rem se mu vrhovni poveljnik za-

hvaljuje za hrabrost in mu česti-

ta, da bi kmalo ozdravel. Besedilo

je seveda tiskano, samo naslov so

napisali v vojaški pisarni. Nesre-

než bere in bere in misli sam pri

sebi: — Pa so le dobri gospodje.

Še celo pišejo mi in se mi zahva-

navduševati in mu dajati za zgled

najvišje vojaške dostojanstvenike.

Za to poskrbi po naročilu vlade

časopisje.

Časopisi poročajo, da jedo ce-

sarske družine vojni kruh, da spe-

razni prestolonasledniki v strel-

nih jarkih in da z navadnimi vo-

jaki prenašajo vse napore. Da so

vse to le bajke, bo vsak razsoden

človek izprevidel na prvi pogled.

Pred par dnevi se je prigodil

slučaj, kateremu je časopisje po-

svetilo precej pozornosti, globlje

ga pa v splošnem ni prematralo.

V Maršelles na Francosko je

dospelo četrtil milijona ruskih vo-

jakov. Ko so se ladije približale

pristanišču, so zaigrale ruske god-

be marseljske, francoske pa rusko

narodno himno: "Bože cara hrani

(čuvaj)."

Svoboden francoski narod se je

torej klanjal ruskemu despotizmu,

ubogi ruski vojak je pa zapel naj-

veličastnejšo in najpomembnejšo

pesem o svobodi.

Pismo iz Mehike.

Z ameriško ekspedicijo.

16. aprila 1916.

Dovolite, gospod urednik, da

vam malo opišem naš lov na

Villo.

Sedaj se nahajamo daleč v no-

tranjosti Mehike; mislim, da je

nekako 280 milj od meje. Pot smo

imeli težavno, kajti v ti deželi ni

lepih cest, temveč smo jo morali

ubirati, koder je bilo lažje in rav-

neje. Večkrat smo morali prebri-

sti globoke vode, da smo bili do

pasov mokri. Lahko si predstav-

ljate, kako mora biti prijetno v

mokri obleki hlačati. Podnevi še

gre kakko, toda ponoči je v mokri

obleki nezno, ker tu so zelo

mrzle in vlažne noči. Veliko naših

vojakov je vsled hitre spremembe

temperature obolelo. — Največjo

težavo smo imeli z vozovi. Neko

noč smo jih spravljali štiri ure čez

reko, pa še tako temno je bilo, da

nismo razločili blata od kamenja

ali vode. Ko smo to z velikim na-

porom dovršili, so tovariši zaku-

rili in se sušili, name je pa ravno

tisto noč prišla vrsta, da sem mo-

ral na stražo. — Čez dan pa pri-

peka, da smo vsi premočeni. Mno-

go konj je od vročine in žeje po-

ginilo.

Pred kakimi tremi tedni je sko-

čil vlak, na katerem so se peljali

naši vojaki, s tira. Več vojakov

je bilo močno poškodovanih in

eden je za ranami umrl; pet konj

so morali ustreliti, ker so bili

vsled dobljenih ran nerabni.

Dne 29. in 30. marca je bila na-

ša konjenica v boju z banditi. O

tem boju ne vem nič zanimivega

omeniti, ker ni bilo nič posebnega,

kajti banditi so uvideli, da ne o-

pravijo ničesar, pa so rajši odne-

hali in se poskrili v gore.

Drugače je bilo pa 7. aprila. —

Hodili smo po nekem hribu. Kar

namerkat prično krogleti frčati o-

koli naših glav. Naši vojaki so pri-

čeli dirjat eni nazaj, eni naprej.

Poveljevali častnik nam je zapo-

vedal na tla, nakar smo se po tre-

buhih plazili proti kraju, odkoder

so priletele svinčence. Naša kon-

jenica, ki je bila za nami, jih je

pa od nasprotne strani obkolila,

vsled česar so se morali udati. Po-

tem smo tudi mi skočili pokonec

in malone vse zajeli ter jim po-

brali orožje in drugo, kar so imeli

pri sebi. Vzeli smo jim lepo šte-

vilo pušk, koliko, ne vem natan-

čno; jaz sem jih imel na svojem

vozu sedemnajst in dve strojni.

Dobili smo tudi par konj, ki so jih

ukradli v Columbusu, N. Mex. Na

glavah so imeli nekateri klobuke,

ki so jih bili pri tistem napadu

vzeli.

Banditi so nam pripovedovali,

V gozdovih je veliko volkov.

Med pticami sem opazil v gozdu

tudi grlice, čemur sem se zelo

čudil.

Civilni ljudje, s katerimi smo

imeli opraviiti, niso drugače na-

pačni ljudje. Zlasti dekleta so zelo

prijazna. — Hiše imajo nizke; no-

tri imajo čedno in po stenah ima-

jo mnogo svetlih podob. V neki

hiši sem videl, da je eno eigareto

kadila cela družina.

Za danes naj bo dovolj; pa še

drugič kaj več. Jutri jutraj od-

rinemo naprej. Upam, da vam

bom v prihodnjem pismu sporočil,

kako smo vsem Villo.

Pozdrav vsem čitateljem!

Joe Koželj, slov. vojak.

Dopisi.

Cass, W. Va. — Delavske raz-

mere so povoljne. Pretekli teden

so zastavljali kovači; zahtevali so

skrajšanje delavnih ur in deset-

odstotno povišanje plač. Družba

jim je ugodila in delavci so šli zo-

pet na delo, zadovoljni, da imajo

delo. — Poročati imam tudi za-

lostno novico, da je umrl zaslužni

član pečarskega kluba Anton Lo-

gar, domače Carjev, iz Vrbee

na Notranjskem. Nesreče je kri-

va družba in nekaj tudi neprevi-

nost delavcev. Zmislilo se je naj

več hlobov in mu zdobilo desno

stran glave. To se je zgodilo 18.

aprila in naslednje jutro ob osmih

je umrl. Pri zavesti je bil celo

noč, toda ni mogel spregovoriti.

Naj v miru počiva! — Fr. Kemel.

Waukegan, Ill. — Kapitalisti

na vsak način hočejo, da bi si de-

lavci nekaj prihranili; posebno

Waukegan so si vzeli na piko.

Dne 4. aprila so bile v našem me-

stu volitve za ali proti saloonom;

zmagali so apostoli vođe z večino

703 glasovi. V agitaciji za suho so

raznovrstne korporacije in posu-

mezni kapitalisti trošili znatne

svote v prid kampanji suhačev,

celo svoj temperenčni list so izda-

jali par tednov pred volitvami,

v katerem so delavcem dokazovali,

kako blagostanje bodo dosegli, če

se ne bodo točila v mestu opojna

pijača. — Delavske razmere so v

naši naselbini povoljne, seveda

brezposelnih tudi tukaj ne manj-

ka; torej na svetujem hoditi sem

za delom, dokler se razmere ne iz-

boljšajo. V kratkem bosta dve no-

vi tovarni dogotovljeni; potem se

bo rabilo mogoče več delavcev.

Na drnštvenem polju je opažati

povsod lep napredek, posebno dr.

Slov. Nar. Dom se hitro približu-

je svojemu cilju. Postaviti name-

rava namreč stavbo, katera bo od-

govarjala vsem društvenim potre-

bam. Rokaji, sežite po delnicah za

Nar. Slov. Dom! — Podružnica

Slov. Lige v Waukeganu je imela

sejo v nedeljo dne 16. aprila. V li-

stih je bilo priobčeno naznanilo,

kdaj se seja vrši in zakaj se vrši,

in kljub temu je bilo na seji na-

vzočih samo šest članov. Sklenilo

se je, da se ves za Slov. Ligo na-

brani denar po odbitku vseh stro-

škov daruje društvu Slov. Nar.

Dom ter s tem preneha naša po-

družnica kot aktivna sodelovalka

Slov. Lige. Ker je bil ta denar na-

menjen v narodne svrhe, smo ga

tudi sedaj darovali narodu. — Ne

smem pozabiti tudi Slov. samost.

podp. društva za Waukegan in

North Chicago, katero kar vidno

napreduje. V zadnjih treh mese-

cih je pristopilo k temu društvu

56 članov in članic; zdaj šteje 255

članov in članic. Društvo je izpla-

čalo v zadnjih treh mesecih 739

dolarjev 50 centov bolniške pod-

pore, kar je lep dokaz, kako po-

ka. — Anton Celarec, dr. tajnik,

706 Market St., Waukegan.

Denver, Colo. — Nimam nič kaj

veselega popočati, pač pa žalostno

novico, da je umrl 35 let stari An-

ton Pozenel iz Planine pri Rake-

ku. Ni bil član nobenega podpor-

nega društva, dani jih je veliko.

Torej zopet en izgled, kako dru-

štva prav pridejo. — Delavske

razmere so srednje dobre. Zasu-

žimo toliko, da se pošteno preži-

vimo. Pijače nimamo tukaj nič,

ker je Colorado "suha". Pozdrav-

ljam vse čitatelje tega lista. —

Josip Vidic.

Gospodarske vesti.

Ko se je vojna vnela, so Neme-

ci na Nizozemskem nakupili za 100

Nevtralni vladarji.

V Evropi je šest kraljev in ena kraljica, ki imajo gotovo bolj ne-prijetno stališče, kot marsikdo drugi izven zakopov. To so vladarji Švedske, Norveške, Nizozemske, Danske, Grške, Rumunske in Španske. Svoje dežele si prizadevajo ohraniti izven vojske in poskušajo ohraniti sebi prestole in dinastije.

Nevtralni ostati ni ravno lahko; saj to vidimo tu v Združenih državah, ki so oddaljene 3000 milj od bojišč in ki so popolnoma neodvisne. Vse drugeče je pa z gori navedenimi državami. — Vojna divja na vseh krajih njih mej in poleg tega imajo nad vladarji moč različni "vojni gospodje", bodisi v osebnem, družinskem, političnem ali kakem drugem oziru, ki jih opominjajo na njih "svete dolžnosti".

Norveški, španski in rumunski kralji imajo žene iz angleške vladarske hiše. Danski in švedski so poročeni z nemškimi princezinjami in grški kralj ima celo cesarjevo sestro. Moč nizozemske kraljice je pa, tudi nemški prince.

Prvi rumunski kralj Karol je svoj Hohenzollernski žlahti obljubil, da se bo pridružil centralnim državam, češar pa ni mogel storiti, ker je med svojimi državni nadlet na velik odpor. Sedaj rumunski kralj Ferdinand bil gotovo iz vsega srea rad izpolnil obljubo svojega očeta, toda ne more, ker mu ne dopuščajo njegove družinske razmere in ker te mu tudi nasprotujejo narodni zastopniki. Nekoč je umrl kralj Karol rekel: "Jaz sem Hohenzollern in kot tak bom držal svojo besedo." Nato mu je pa nekdo ministrov odgovoril: "Velicanstvo, mi ne poznamo nikakih Hohenzollernov. Vaše Velicanstvo, Vi ste kralj rumunski."

Dotični minister je bil seveda aretiran radi razžaljenja velicanstva, toda ostalo je le pri politiki diplomatov.

Grški kralj Konstantin je pa menda na najboljši vročih tleh. — Znameniti grški državnik Venizelos mu nasprotuje stopiti na stran Nemčije in odločno zahteva, da se Grška pridruži zaveznikom. Ako Konstantin v to privoli, naletel bi na drugi odpor, namreč od strani njegove energične žene, sestre nemškega cesarja Viljama, ki je postala njegova žena leta 1889. Predno se je poročila, je bila luteranske vere, toda potem je pristopila k grški, kar pa ni ugažalo njenemu bratu; imela je z njim velik prepir.

Ko je prejšnji grški kralj Jurij hotel stopiti na nemško stran in se vsled tega zameril narodu, so nastale v Grški velike zmešnjave, tako, da je moral prestolonaslednik Konstantin iz dežele. Pred odhodom je imel s svojo ženo prepir, kar je nemški cesar porabil, da se je s sestro spravil in jo pridobil za svojo politiko.

Ko se je prestolonaslednik vrnil je Venizelos vse pripravil, da bo Grška šla na pomoč Srbiji in Konstantinu so imenovali za glavnega poveljnika. On je bil navidez dovoljen, toda žena je rekla: "ne boš!" Zasukalo se je potem drugje in ostalo vse pri starem.

Švedski kralj Gustav ima nemško ženo, sam je pa francoske krvi. Biti se mora proti velikemu nemškemu uplivi in propagandam, ki vzemirajo narod.

Norveški kralj Haakon, brat švedskega, ki nima sicer nikakih družinskih in osebnih stisnosti, toda on je med ljudstvom zelo priljubljen, kajti norveški narod je republikanskega duha in gotovo ni daleč čas, ko bodo upeljali samovoljo. Narod se vedno zgraža nad privatnim življenjem kraljevske dvojice, dasi živita čisto dostojno.

Danski kralj Kristijan je poročen z nemško princezijo, ki ima, kot vsi drugi, tudi on zelo težko stališče. Na eni strani se mora boriti proti nemškemu uplivi, ki prihaja potem ženo, na drugi strani pa proti ščunjanju od strani Angležev. Njegov program pa ni doželo spraviti v vojno, ampak je obdržati proč od nje. Da je njegova politika za deželo koristna, se je že pokazalo v večjih ozirih.

Afonzo, španski kralj, je habzburške krvi, a ima angleško ženo. Njegove simpatije so z centralnimi državami, simpatije njegove žene pa z zavezniki. Ker je kralj duševni in telesni slabši, imajo politiko v rokah drugi; toraj on ne odloča.

Nizozemska kraljica Vilhelmina, katere mož je Neme, ima tudi velike stisnosti. Parkrat je bila z njeno deželo na pragu vojne, namreč proti Nemčiji, kar se je pa do-

zdej še vedno preprečilo, mogoče tudi radi sorodstva.

Kot vidimo niso samo vladarji vojskujočih se držav v škripcih, temveč tudi nevtralni.

Po povelju.

Ortica iz starega življenja vojniške krajine.

Spisal J. E. Tomič.

Kje ste stari in mračni časi krajinskih povelj in ukazov? Stali ste nekdaj tako čvrsto, da bi bil človek res mislil: vi hočete vekovati. Toda čas hiti naprej in naprej ter ne gleda, koga potepta in pogazi. In ta čas pogazil je tudi vas, stara povelja, in kakor marsikatera druga stvar, spadate tudi v preteklost.

Iz te prošlosti, dragi čitatelji, podam ti tukaj eno povest po istini-tem dogodku.

Bilo je leta 1835. V Primišlju zapovedoval je ondolini vojaški stotnik stotnik Negovan. Star je bil takrat že kakih šestdeset let in ne more se o njem reči, da se je že mlad vzpel na to stopnjo vojaške časti, ker je vstopil v vojno kot prostak in je le polagoma dosegel vse časti od desetnika do stotnika.

Zdaj je stotnik in srečen, da je brez vsake vojniške šole dosegel to službo, ko vendar ni drugega razumel kot čitati in pisati. Ker je pa tudi vedel, da bode v stotniški uniformi stopil pred Boga na račun, se je pa malo bogal, ako so ga veliko malajši sodrugi nadkrilili. Otroci ni imel in tako je celo dobro živel s svojo dobrodušno ženo Jero. Bila je Jera ženica, kakor je malo takih, ker ni možu nikoli ugovarjala ter ga slušala skoraj z vojaško disciplino. So ljudje, ki ne potrebujejo mnogo do sreče in tako dva človeka bila sta Negovan in Jera. Hiša imela sta vsega polno in kako tud ne, ko je Negovan že več let dobival dobro stotnikovo plačo, potrošili pa ni mogel mnogo. Radi tega je umrevalo, da je ljubil goste in da ni rad hodil drugam klopri zasedat. Skoraj nesrečnega se je čutil, ako je moral kateri dan brez gosta prebiti. Eden najboljših posetovalec mu je bil pop Jovan. Po starosti bil je stotnikov vrstnik, a tudi po srebi bil mu je najbližji prijatelj in udan z dušo in telesom. Ko je popova žena rodila možu poslednje dete, kumoval mu je pri krstu naš stotnik in tako sta si bila ta znanca tudi v botrinji; bližnjega sorodnika od botra pa ne poznajo pravoslavni verniki v Krajini.

Nekoga letnega večera sedel je stotnik na klovi pred svojim stanovanjem in je pušil tobak — kar mu je bila najljubša zabava. Mi-moidoč ljudje so udano pozdravljali gospoda. Čemu bi ga tudi ne bili, ko je vendar takrat tak vojaški dostojanstvenik bil po mnenju prvi za Bogom. Naenkrat se začne od daleka vzdigovati prah po cesti, valec se vedno bliže in bliže stotnikovemu stanovanju. Stotnik čaka in gleda, koga bode zapazil v oblaku cestnega prahu. Čez nekaj časa bila je na visokem konju razločiti postava vojaškega poslanca. Star in rujav jezdec ustavi pred Negovanom svojega konja, skoči raz njega in mu vrže vajo preko hrbita. Potem seže v usnjato torbo, potegne iz nje pismo in ga da stotniku, postavivši se ravno kakor sveča.

"Kaj imaš dobrega?" zakliče stotnik.

"Pismo od regimenta!" odgovori vojak.

Starši pristoni dolgo pipo ob steno, razpečeno službeno pismo in začne brati. Ko ga prebere, obledi kakor stena. Brž zamahne vojaku v znamenje, naj odide, sam pa se ves vznemirjen poda v hišo. Tukaj odpre zopet pismo in ga zopet in zopet čita. Z glavo kimaje vrže pismo po mizi in zavpije glasno: — "Naj bi Bog dal, da bi se roka posušila, katera je to napisala! Pa če že roka ni kriva, brezbožen je tedaj tisti, ki je to zapovedal." — Starci prime se z obema rokama za glavo in stena, zdihuje po sobi gor in dol. Zena Jera se silno prestraši, ko stopi v sobo in vidi moža tako razburjenega. Dobro ga je poznala, in vedela je, da se je moralo kaj izvanrednega zgoditi, kajti Negovan je bil mož, ki ni radi kake malenkosti izgubil glave. Danes pa stopa po hiši kakor divji. Je ne pogleda, še manj pa spregovori.

"Če nam hoče kdo zlo, o Bog, bodi vsaj ti pri nas!" vzdihne žena in začne jokati; naravnost ni si upala svojega moža nagovoriti.

"Kaj stojiš nesrečnica!" zadere se stotnik. — "Daj voz pripraviti in pošli po kuma Jovana, naj pride nočjo na večerjo."

Jera se obrne in odide, ne reče pa nič. Kakor ji je ukazano, hoče stotniku in poslati po kuma Jovana, a zaklati tudi putana. Negovan pa si dene na glavo svojo rudečo kapico, katero je doma običajno nosil in odide na dvorišče.

"Hej, Jože!" zakliče fantu, kateri je v drvarnici cepil drva. — Fant, čuvši stotnikov glas, vrže sekuro v stran in se postavi pred gospodarja.

"Dečko! Pazi dobro, kaj ti rečem! Tamkaj v kolesnici zloženih je mnogo smrečnih desk. Napravi iz njih obširno škrinjo, ki bode dolga, kakor sem jaz. Na pokrovu pa naredi luknjo, da more zrak noter. Položi bomo vanjo človeka — koga, te ne briga. V dveh ali treh urah moraš biti gotov in si preskrbi tudi pomoči, če je potrebuješ, a ne zini besedice. Si me razumel? Sicer gre vse narobe in slaba ti bo pela!"

Stotnik se vrne v sobo. Jože pa se kot loti posla. Ker je bilo malo časa, da ne bi bil fant znal narediti, zato mu tudi zabori ni delal nikake preglavice. Jože bil vam je pravi vseznalec in boljše bi bilo stotnikovi hiši, če bi se ji bili podrl trije ogli nego bi bila izgubila slugo Jožeta.

Komaj se je bil mrak naredil, že je pristepel pop Jovan, stariše čiste-ga izgleda z dolgo, sivo brado. Gospodar pride mu nasproti, pa ne veselo ga lica kakor ponavadi. Bilo je videti, kakor bi skrival pogled pred Jovanom, a rekel ni nič. Pop ga začudeno pogleda in pokimuje z glavo. Boji se misli, da se je kaj hudega zgodilo.

Vstopila sta v sobo; na mizi bila je že večerja. Vsedeta se drug drugemu nasproti, a Jera se odpravi v kuhinjo. Slutila je namreč, da se imata moža česa važnega pogovoriti in da takrat ni za njo mesta pri mizi. In res se ni motila.

Pop Ivan je večerjal dobre volje in trdil se je na vsi slo razvedriti temno gledajočega gospodarja. Zdaj je začel na tem, spet o onem, povedal je kako šalo, polnil sebi in botrinju čaše s črnim dalmatincev — vse zastoj! Naš stotnik ostal je resen in ni viden sicer, ako je moral o kakih reči spregovoriti. Naposled začne to popu presedati. Napolni čašo z rujnim vinom in reče:

"Kume, zdaj sedim že čez eno uro za tvojo gostoljubno mizo, pa ne vem, čemu si me dal poklicati. Gosti vabijo se le na razveseljevanje, a ti si me pozval, da gledam tvoje mirno lice in ne slišim nobene prave besedice. Povej mi, kaj ti leži na srcu ali — ločiva se za danes in čakajva, da se ti zopet vrne dobra volja!"

Stotnik vzdihne, popraska se za ušesi ter nasloni glavo na desno roko, potem pa s tužnim očesom pogleda Jovana in reče:

"Bilo bi za me bolje, da bi se ne bil rodil, in moral kaj takega dočakati. Glej moj dragi niti strela z jasnega neba ne bi me bila tako grozno prestrašila, kakor to prok... povelje, katerega so mi večerj iz Ogulina poslali. Že nad štiri-deset let služim cesarja, a kaj takega še nisem doživel. Da bi bilo nesrečno pismo zorelo prej, nego sem ga moral v roke dobiti! Čuj toraj, kaj je v njem! Se to noč namreč moram tebe, dragi prijatelj, zabiti v škrinjo in te spraviti v Ogulin. Le poglej sam to povelje, kjer se glasi dobesedno: 'da vse stare popove dobro v škrinjo zakuje in v Ogulin spravi.' In glej, baš nesreča je tako hotela, da si ti edini stari pop med drugimi popovi našega kraja. Ako bi bil kateri drugi izmed mladih zanihar- nežev, ne bi mnogo maral, ali tebe, častito sivo glavo in mojega najiskrenejšega prijatelja —"

Dalje ni mogel govoriti. Vdari s pestjo ob mizo, obrise si dve ali solze, skoči na noge in začne po sobi semtertja hoditi.

Pop Jovan, ki je pazljivo poslušal, kar mu je stotnik pravil, zamisli se nekaj časa, potem pa jame govoriti.

"Povelje je povelje! Ako tako pišejo, ne ostaje ti drugega, kakor pokoriti se. Zakrivil nisem nič, a vest imam čisto ter pred Bogom in pred ljudmi pošten obraz. Ker zahtevajo, ležem tedaj v zaboju — naj že bode! Ne boj se, da bi ti hotel uiti!"

Gospodar postoji in začuden pogleda popa Jovana. Ni se bil nadjal, da se bode ta tako lahko pokoril polkovniški zapovedi. Lice se mu razvedri, ko zasliši, kako mu sam pop hoče olajšati siten posel, o katerem si je mislil, da mu bode dal mnogo truda.

"Verjemi mi, prijatelj!", spregovori stotnik z milim glasom — "svet ne govori zastoj, da si ti razumen in veljaven človek. Prav

imaš, ako porečeš, povelje je povelje. Oni polkovni zapovedniki imajo oblast, a nam velja, da slušamo in molčimo. Težko se je pripraviti zvonim, kateri te lahko vrže v zapor ali te še celo ustrela."

"Sila je sila!" pripomni Jovan. — "No daj, brate, kako hočeš izvršiti to reč?"

"Misli sem že na vse. Škrinja je skoraj že gotova in ne bode ti tesno v njej. Do Ogulina peljem se sam s teboj in dotle hočeva se vzgati kot človeka. Predno pa prideva v mesto, bodeš legel v škrinjo, katere pokrov hočem zabiti z dvema žebelnica tako, da lahko z lakotom odvdigneš. O tem, kaj bode pozneje, ko te oddam, sodi naj Bog!"

"A moji doma?"

"Njim bomo naznanili, da je prišlo povelje, naj prideš takoj z menoj v Ogulin."

Pop Jovan privoli v vse. Ko se dogovorita, sedeta zopet za mizo in v prijateljskem razgovoru pije ta mirne duše in čakata časa, ko jima bode odstopati. Ko je bilo nekoliko že čez polnoč in se je prikazala luna, vstane stotnik Negovan ter reče: "Pojdiva!"

"V imenu božjem!" dostavi pop Jovan in se začne pripravljati na pot. Čez nekaj časa krene voz okoli ogla premišljanske stotnije.

"Kamo hočemo, gospodine?" — vpraša kočijaž Jože.

"V Ogulin!" zapove stotnik. — Bič pokne in konji polet.

Doma pa stoji na pragu Jera in gleda s solznimi očmi za vozom. — Zalostna ne ve, kaj se godi ali sluti le, da ni kaj dobrega. Zato toči solze. Več kot trikrat se prekriža in z globokim vzdihom vrne se v hišo.

Zori se. V Ogulin pelje se počasi voz, na katerem sedi zdaj le stotnik Negovan zadaj. Jože pa sprejda. Botrin Jovan je že v škrinji in zato je voz treba polagoma tirati, da se mož ne pobije ob smrečnih deskah. Pred polkovniškim splotjem se ustavi voz in Negovan stopi raz njega. Ko pogleda proti oknom, zapazi tamno gospoda obersta sloneti na oknu in kaditi. Baš dunes bil je že zgodaj na nogah.

"Kaj mi voziš, prijatelj?" vpraša smeje stotnika, kateri ga stoječ ravno in trdo kot prostak pozdravi.

"Popa Jovana iz Primišlja!" odgovori kratko stotnik.

"A kje ti je?"

"Tukaj v škrinji — celo po povelju!"

Oberst osupne. Prvi mah misli, da je prišel stotnik ob pamet.

"Ali mar noriš, za Boga svetega!" vzklikne polkovnik. "Kakov pop, kaka škrinja, kako povelje?"

"Eh — vro ga, povelje!" zavrne stotnik razdražen in potegne iz suknje pismo, kojega je bil ravno večerj dobil.

"Daj, da vidim to povelje!" — vzklikne že nekoliko srditi polkovnik in se podviza iz sohe dol na dvorišče.

"Le sem s tvojim pismom!" — Polkovnik pogleda samo nadpis, pom pa podrti list stotniku pod nos.

"Čitaj glasno, kaj je tukaj pisano!" — zapove polkovnik.

S tresočim glasom in prav trdim graničarskim naglasom počne zdaj stotnik oberstu deklamovati polkovniško povelje, ki se je takole glasilo:

"Povelje!"

Stotniji

Premišljn.

Stotniji se zapove, da vse stare popove dobro v škrinjo zakuje in v Ogulin spravi. Oddati se imajo kot jutri v polkovniškem skladišču.

"Oh brate, kaj pa si ti čital!" zakliče polkovnik.

"To, kar stoji tukaj črno na belom. Povelje je povelje!"

"A kako li čitaš, božja stvar!" zapriše polkovnik. "Kje pa stoji zapisano: stare popove?"

"Tukaj le! Kako bi pa tega tudi he umel! V celim okraju moje stotnije je moj prijatelj Jovan edini stari pop — drugi so namreč vsi mladi — zato sem ga stlačil v to škrinjo in ga sem dovedel!"

Polkovnik ni znal, bi se li naj s krobotom nasmejati, ali pa zarjovel, kot lev.

"Da bi bil raje vraga sem privlekel, nego to storil!" reče z grmečim glasom. "Za pet nar božjih, čemu si ti postal tako star vojak, da ne znaš in ne spoznaš, kako mora biti v pismu: topove, stare topove in ne: popove, stare popove. In ker res ni jasno pisano, moral bi sam spoznati, da je začetna črka nekoliko pohabljeni t. Tako mi pa ti, stara kukavica, namesto starih malih tokov, ki jih še nekaj imamo v Primišlju, spraviš senjaka starega, častivrednega popa. — Vendar

dobro si je pogodil, da si mi ga pripeljal, jaz ga še namreč zdavna res prav cesarski postreči, ti pa — ti čes k profosu, da ti jih nekaj odnari na tvojo grbo!"

Tu zaškrtnje deske in vzdigne se škrinjin pokrov, v škrinji pa se prikaže na pol vzklonjen pop Jovan. Ponizno se polkovniku prikloni jame govoriti:

"Oprostite milostljivi gospod in odpustite mojemu dobremu prijatelju! On je že tako nesrečen, ker je to storil, a zdaj bi ga pa še kaznovali in mučili! Nikar tega, gospod polkovnik, ker je že tako star, mnogozaslужen vojak! Misli je, da se mora povelje dobesedno izpolniti. Odpustite mu pa tudi zato, ker mu tudi jaz iz dna svoje duše odpustim, in še jaz, kateremu si je pri celi stvari vendar najslabše godilo.

Strogo polkovnikovo lice se nekoliko ublaži. "Eh — ker je že tako, naj pa bode. Oba pojdita z menoj v prvo nadstropje, za danes sta moja gosta!"

O tej dogodbi se je začetkom jač malokaj zvedelo: pa kmalu zašepetal je ta nekaj, zašepetal z javno tajnostjo oni nekaj, dokler se ni vse na okrog zvedelo in se je temu pripetljaju začela krohoto smejati vsa vojaška krajina.

Zgodilo se je to res že pred dolgim časom in zdaj živi še v spominu. Mi pa smo to javno povedali, ker je vrli stotnik Negovan že dolgo mrtev in ga ta povestica ne more več zabiti.

Po celi Franciji so številni odboji, — navadno jih organizirajo štabi raznih časopisov — katerih naloga je dobiti od častnikov na bojnem polju imena onih vojakov, ki imajo doma nikakih sorodnikov ali prijateljev. Tak odbori, oziroma časopisi, ta imena držijo in francoske ženske iz cele Francije jim pošiljajo prošnje za postati posinovljenec tem ubogim, zapuščanim vojakom.

V Franciji ni skoro ženske, da ne bi zalovala za možem, sinom, ženom ali bratom. Prej, ko je bil še on živ, mu je pošiljala na bojno polje različnih priboljškov in mu pisala bodrila pisma. Pri tem jo je navdajala zavest, da mu poma- za, in ne samo njemu, temveč tudi domovini. Sedaj ne more to več.

Napravi prošnjo in po par dneh dobi ime in naslov vojaka, katerega ji je dotični odbor določil za "sina". — Naslov ji ne pove kje je nastavljen, ampak le, da je pri tem in tem polku, pri tej in tej stotniji, itd. Mogoče leži za vrečo peska, mogoče zmruže v blatnem zakopu, mogoče stoji na straži in oremišljuje svojo usodo in usodo Francije.

Potem mu piše pismo, polno bo- lreva, navdušenja in dobrih želj, pismo polno sočutja in simpatij do onih, ki se bijejo za njih in njeno domovino. V zaboju mu pa naloži finih cigaret, sladšice, vina, salam, par gorkih nogavic in drugih re- či, ki misli, da mu bodo prišle prav.

Okoli pismošo se postavili vojaki in napeto pričakujejo ke- daj jih bo poklicali. Samo Pierre Martin. — tako naj bo ime voja- ku, ki ga je odbor določil za "si- na" naši Francozinji, — sedi na praznem zaboji za munijsko in gle- da v tla; bržkone blagraje tovari- še, ki imajo svoje, od katerih do- hvajajo toliko dobrih stvari in poro- čil. Le on nima nikogar, ki bi se ga spomnil z malim darom. — Voja- ki z veselimi obrazi prebirajo pi- sma in z radovednostjo odpirajo prežete zavojce.

"Pierre Martin!" je čuti pismo- noše glas.

Nas vojak ga sicer sliši, ter se ne gane, meneč, da je to le ironi- čna njegove usode.

"Martin, pismo imaš!" mu kli- čejo tovariši.

"A, to ni mogoče! Kdo bi meni pisal?" se začudi Pierre.

"V moji stotniji je samo en Mar- tin Pierre", pripomni stotnik, ko je pogledal pismo.

Da, Martin Pierre, njegovo pra- vo ime! Toda, kdo mu piše?

In tu je zaboj za te, Mar- tin Pierre", pravi pismošo in poka- že na lesen zaboj poleg sebe. — "Tudi!"

Veselo hiti s skrivnostnim zabo- jem v svoj kot, odpre pismo ter bere:

"Moj dragi posinovljence!"

Posiljam ti mali dar in upam, da ti bo napravil veselje. Želim, da bi ga bil tako vesel, kot sem bila ve- sela jaz, ko sem ti ga pošiljala. — Dasi te ne poznam, dasi sem daleč

od tebe, vendar molim, da bi te do- bri Bog varoval in ohranil v tem boju za našo ljubljeni Francijo. Pogum, moj dečko, in vstrajnost!"

Pierre ne more čitati dalje vsled prevelike sreče.

Teden pozneje, ko je pismošo zopet prišel in klical Martina Pier- reja je stotnik vzel pismo in rekel zamolklo:

"Bom jaz vzel to pismo!"

Raznoterosti.

Nov način tihotapstva.

V Nemčiji so razkrili nov način vtihotapljanja bencina iz Nizozem- ske. Namreč uvažali so ga v votlih nagrobnih spomenikih, ki jih je ku- pila Nemčija za grobove padlih vo- jakov.

Nove vrste reklama.

Z ozirom na to, da poskušajo Se- verna in Južna Amerika napraviti večje trgovske zveze, so ameriški podjetniki pustili izdelati kinoma- tografične slike, ki predstavljajo industrio v Južni Ameriki, ter jih sedaj kažejo in poskušajo ta- ko zainteresirati tudi druge za trgo- vino z Jugom.

Najstarejši francoski list prenehal izhajati.

"Gazette de France" najstarejši francoski list, ki je prišel izha- jati pred nekako tristo leti, je pre- nehal. — Lastniki lista so izjavili, da ga bodo pričeli zopet po vojni izdajati.

Psi v francoski armadi.

Francija je kupila od nekega pa- sjeja dreserja v Aaski sto psov, katere potrebujejo za donaganje munijske v gore. Izkazali so se kot zelo porabni. Hranijo jih izključ- no le z ribami. Istotako imajo vse tudi v italijanski armadi, ki o- pravljajo isto službo.

Najnovejši dreadnought Združe- nih držav.

"Oklahoma" je najnovejši dreadnought Združenih držav, ki so jo pridelili atlantiški mornarici. — "Oklahoma" lahko prmerjamo naj- večjim angleškim oziroma nemškim morskim orjakom. Kar je Angležem "Queen Elizabeth", to je Ameri- kancev "Oklahoma". Dolga je 575 čevljev in njena 27.500-tonska teža reže 28 in pol čevljev globoko v morsko gladino. Stroji imajo 25 tisoč konjskih moči. Oborožena je z desetimi 14-inčnimi in enindvajsetimi 5-inčnimi topovi.

Na zadnjih manevrih se je ne- kaj pokvarila: popravila bodo sta- la \$5000.

Za izboljšanje mornarice.

Oddelek za izboljšanje mornari- ce Združenih držav, s Thomas Ed- sonom na čelu, je dobil zadnji čas nad 5000 različnih iznajdb, ki jih dajo iznajditelji na razpolago mornarici. Največ je takih, ki naj bi varovali bojne ladje pred torpe- di in za izboljšanje podmorskih čolnov.

Vreme je bilo zelo premenljivo. Sedaj je deževalo, sedaj sne- žilo in sedaj zopet je bilo megle- no in vlažno.

Eno jutro: Janez Porenta, na poti na svoj posel, je čutil v vra- tu neko praskanje.

Krog polдне: Zelo težko mu je bilo pogoltniti jed.

Popolдне: Pričela ga je bo-leti glava in pri dihanju je čutil neko bolečino. V strahu pred mi- slijo, da bo mogoče v resnici zho- lel ter da bo mogoče več dni celo več tednov nesposoben za delo, je komaj čakal, da konča svoj dnevni posel ter se napoti domov.

Zvečer: Njegova skrbna že- na mu je pripravila veliko škodli- co Bolgarskega krvnega čaja, katerega je on predno je šel v po- steljo, vročega popil.

Ponoči: Mirno je spal, kajti Bolgarski čaj je deloval v njem brez prestanka, da odstrani bole- zen iz njegovega telesa.

Drugo jutro: Vesel in zdrav se je prebudil ter šel z veseljem na svoje delo, zahvaljujoč se Bol- garskemu krvnemu čaju za hi- tro pomoč.

Jedna velika steklenica Bolgar- skega Krvnega čaja, ki traja šest mesecev, se odpošlje na kateriko- li kraj:

9 Marvel Bldg.

PITTSBURGH, PA.

Marvel Products Co.

Novi sibirski železnica.

Pred kratkim je stekla 500 milj dolga sibirski železnica, ki je ve- zana z glavno sibirsko progo. No- va proga bo mogočila, da se bodo zapuščeni kraji v Sibiriji obljudili. V krajih, po katerih teče, je mno- go srebra, svineca in bakra.

60-letni ogenj.

Pred šestdesetimi leti se je v ne- kem premorogovu v Summit Hill, Pa. vnel premog. Kre ni bilo ognja videti, so mislili, da so ga pogasili, toda na nekem kraju je skozi šest- deset let telo in letos je spet iz- bruhnil. Uničil je žilo, ki je cenijo na \$1.000.000 škodo. Z velikimi na- poru poskušajo ogenj zadušiti.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščen pobrat narod- nino za "Glas Naroda" in knjige, ka- kor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihal Cirar.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin. Denver, Colo.: Frank Skrabec. Leadville, Colo.: Jerry Jamnik. Pueblo, Colo.: Peter Culig, J. M. Rojtz, Frank Janesh in John Germ.

Salida, Colo. in okolica: Louis Cas- tello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Ant. Safften. Clinton, Ind.: Lambert Dolstark. Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podgarec.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič. Chicago, Ill.: Frank Jurjovec. Depue, Ill.: Dan. Badorvnae.

Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Za- letel in Frank Hamblch.

La Salle, Ill.: Mat. Komp. Oglesby, Ill.: Matt. Harbernik. Waukegan, Ill. in okolica: Fr. Pet- kovsek in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe. Springfield, Ill.: Matija Barborič. Cherokee, Kans.: Frank Režisnik. Columbus, Kans.: Joe Knafele.

Franklin, Kans.: Frank Leskovec. Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.

Kansas City, Kans.: Peter Schneller. Mineral, Kans.: John Stalc. Mulberry, Kans. in okolica: Martin Kos.

Ringe, Kans.: Mike Pencil. Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shultz in M. F. Kobe.

Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian.

Aurora, Minn.: Jostp Eugina. Chisholm, Minn.: K. Zgone in Jakob Petrich.

Duluth, Minn.: Joseph Sharabon. Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže. Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.

So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.

M. L. Kapsb, Jos. J. Pesbel in Louis M. Perusek.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Ves

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNICI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Joliet, Ill.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, št. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, št. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode
oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Prisega.

Česki spisal Jan Klecanda.

I.

Blizu trdnjave Peschiere, prav na bregu zelenega jezera Gardskega, je stalo nekoliko zgradb. Oklopljene so bile z običajnim jarkom. Videlo se je to kakor trdnjava za igraško, a bila je smodnišnica, iz katere se je oskrbovala vojska v Lombardski in Beneški z nabojem za vaje.

Nad vrati, črnozolto natrtimi, je bila podolgasta plošča, opremljena z napisom:

K. k. Friedens-Pulver-Magazin.

Plošča je bila ometana z blatom.

Dvoglavni orel, ki je nad ujo druge čase branil razstiral svoje peroti, je bil strgan na tla ter se veljal v jarku poleg durij.

Poveljnik straže nekdanji smodnišnici je dal sicer dva pota orla na novo pritrditi, ali vselej ga je našel zarana na zemlji. Vojski, na straži stoječi, niso vedeli o ničemer, ali pa vsaj vedeti niso hoteli.

Zaman je grozil poročnik z naj težjimi kaznimi: vojski so odgovarjali njegovim besedam le s trdovratnim molkom.

Poročnik je opazil, da se ne sme drzniti k strogemu postopanju proti svojim podrejenim. Zadostno je poznal, kakšen duh preveva vojske polka Haugwitz, in vedel je tudi, da bi z energičnim postopanjem lahko izzval upor. Med vsemi, ki so bili tu podrejeni njegovim poveljem, je smel zaupati le dvema.

Enega njih je bil poslal z depešami v glavni stan maršala Radcekega. Prosil je za podporo, ki bi branila smodnišnico ne le od sovražnikov, katere je pričakoval, ampak i proti vojakom tega avstrijskega polka.

Drugi, kateremu je doslej zapal, je bil mlad kadet Antonio Fereti. Ta je bil tudi rojak ostalih vojakov, torej Lah, in doslej neomadeževan in neokuzen duhom, kateri so revolucionarni agenti zanesli v italijanske polke avstrijske vojske. Toda dva človeka sta bila slaba nasproti dvajsetim, v katerih žilah je krožila gorka kri, vzburkana s podžiganjem laških narodnjakov.

Hote se udružiti vsaj tako dolgo, dokler ne bi prišla pomoč, se je tudi poročnik z ognjevitimi besedami utrjeval vojske v njihovih dolžnostih spominjaje jih prisega, s katero so se zavezali svojemu cesarju. Ali vojski so ostajali hladni pa čemerni, le ob vsakem strelu, ki je zadonel od Peschiere, so se jim zaiskrile oči.

"Ako ne pridejo naši brzo, so izgubljene zaloge smodnišnice", je pravil poročnik kadetu Feretiju, s katerim se je postavil na leseno streho skladišča.

"Nikakor ne razumem, da Piemontečji doslej niso prišli sem", je odgovoril kadet. "Imajo sem mali dve uri pota, — od včeraj že leže svojega predstojnika.

v Peschieri in nič jim ne brani, da bi prišli po prah, kateri bi mi ne mogli braniti!"

"V tej vojni se gode mnoge nerazumljive reči", se je mizko nasmehal poročnik. "V armadi in po trdnjavah morebiti mnogokje ne dostajajo streliva, in nikdo se ni spomnil tukajšnjih zalog! — Mor-da misli vrhovni intendant, da prah, namenjen za vaje, ni pora-ben za boj! — Saj niti zanesljive posadke niso dali sem. In kadar naši v Peschieri izpale zadnji strel iz topa, jim bode odgovarjal Karol Albert z avstrijskim prahom!"

Častnik in kadet sta se globoko zamislila. Zdale, kjer je sedelo nekoliko vojakov, je zazvenel naprev revolucije pesmi.

"Ali je slišiš? je pravil častnik mlademu svojemu prijatelju. —

"Upor že izteza svoje rožičke!"

"Ako ne pridejo naši v nekoliko urah, je praharna za nas izgubljena!"

"Izgubljena za nas", ali tudi za uje!" je vzkljnil častnik. "Če pridejo Lah, pak zadostuje edina tleča vrvice, da bi šlo vse to v zrak!"

"In mi tudi!" je dodal kadet in tožno porabil glavo.

"Mi tudi, prijatelj Fereti!" je pravil častnik in prijel mladencevo roko. "Ali tak je boj! — Tu stojiš v boju proti svojim bratom in moraš žrtvovati svoje življenje edini besedi "prisega", katero si nekdanj izrekel. Morebiti bo po tebi kdo plakal. Vem, toda niti jaz ne umrem neobojkovan!"

"Govorimo o smrti, čeprav se vse okoli nas smeje v najkrajšem življenju! Upajmo, da pride pomoč in nas reši te težke žrtve."

Kadet je pravil to s težkim vzdihom. Spominjal se je pač na one oči, katere je hotel ohraniti pred trpkim jokom. —

"Zdi se mi, da nimamo že v kaj upati!" je naglo pravil častnik ter, urno se vzdignivši, pogledal napre-to v daljavo. "Vidiš tam, v Lari-si? — Če me ne moti vid, je pri-dal tam uprav parnik h bregu!"

"Torej smo obvarovani!" — je vzkljnil kadet.

"Nikdar, smo izgubljeni!" — je gladno odgovoril častnik. "Vse la-dje, katere križajo po valovih gardskih, so v oblasti ustašev. Na-ši so pozabili, da bi ladje na Gardi nam utegnile koristiti. Prepustili so je usodi — in glej, že se to ma-šuje!"

"In ta parnik, ki je pristal?"

"Prišel nam je sovražnikov od strani, od koder smo jih naj-nanj pričakovali!"

Nastalo je molčanje. Blížal se je odločilni trenutek, in obo prijate-ja sta pričakovala od tega, v ka-tero stran se obrnejo, svojo rešitev ali pogubo.

Za časek je bilo že očitno, da u-staši vedo o smodnišnici ter na-merjajo k nji. Bilo jih je mnogo — "zasodno oko poročnikovo jih štelo na tri sto.

"No torej!" je vprašal kadet svojega predstojnika.

"Gredo k nam. Za pol ure bodo tu — moramo na delo! Toda naša dolžnost je, počakati do poslednjega trenutka. Morebiti se mi posre-či, vojske pregovoriti k zvestobi in potem se udružim z njimi nekoliko časa tudi proti veliki presili. Do te dobe morebiti pridejo naši. In če zagledajo ustaši le prapor redne vojske, uteko!"

"Bog daj!" je zašepetal kadet.

"Nisem bil doslej v ognju, in smir-ti se ne bojim. Toda snival sem zmirom o krasni smrti na bojišču, in zdaj naj bi s podganami zletel v zrak! Hu, groza me je tega tren-utka!"

Častnik je sočutno pogledal na svojega rožničnega tovariša in zgenil z rameni.

"In vendar se mora tako zgodi-ti, Fereti!" je pravil za časek. —

"Podaj mi roko ter prisegi znova svojemu prijatelju in predstojni-ku, da izvršiš svojo dolžnost, ko bi jaz ne mogel!"

Kadet je prijel prijateljevo ro-ko. "Prisegam, da bom izpolnjeval svojo dolžnost do poslednjega tre-nutka!"

"Tudi tedaj, kadar se bo zahte-valo tvoje življenje v žrtvo!" — je dejal častnik, z vprašajočim po-gledom nanj.

"I tedaj!"

"Dobro, imam torej vsaj enega zvestega tovariša, čegar izdaje se mi ni bati! Zdal pa doli k voja-ku. Naj vsi nastopijo v dvoru s puško v roki. Izpregovorim jim — jaz pridem brž za teboj!"

II.

Trobenta je zadonela, vojski so se zbegli in v malem času je stala cela četa v bojnem redu. Straže, ki so bile razpostavljene zunaj pred branikom, so bile odpoklicane in vrata zadelana.

Z ognjevitimi besedami je napa-minjal častnik svojim vojakom dolžnost, pozivaje jih na hraber in vstrajen odpor. Vojaki so ponovili prisego, in poslušno se je vsak od-daljil na odkazano mesto.

Radostno so začemale oči častni-ku, kadar je videl tako radovalno izpolnjevanje ukazov; ali kadet Fereti je pomenljivo majal z glavo. Poznal je svoje vojske bolje nego poročnik.

Z ukajočim petjem se je pribli-žal oddelku ustašev na streljaj ter se ustavil.

"Pozor! — Ogenj!" se je glasi-lo povelje častnikovo. Toda niti ena puška ni zagrmela. Mračno mrmranje je bila edina odpoved.

Naglo so povzdignili vojski svoje puške kvišku.

"Evviva l' Italia!" se je oglesi-lo na cesti iz stoterih ustaških ust.

"Evviva!" so odgovorili vojski kakor z enim grlom. Puške so za-grmele — ali kroglice so letele vi-soko v zrak nad sovražnikovimi glavami.

S potegnjeno sabljo je planil častnik k zidu. "Streljaj!" je kri-čal besno na vojaka, ali ta je stal tu molče in kljubuje.

"Meri pa streljaj!" je ponavljal — toda vidé neposlušnost vojako-vo, je mahnil s sabljo ter ga podrl na zemljo.

Soglasni vzklj je zagrmel po ce-lein dvoreu.

Kakor na povelje so pometali nekateri vojski orožje ter se podili k vratom. Drugi so namerili puške na prsa častnikova.

Videvši, da je vse izgubljeno, je vrgel častnik okrvavelo sabljo ter bežal k praharni. Nastal je bil prvi hip, kajti v tem so že škripala vrata in razlegel se je krik v ogrado deročih ustašev.

Nekateri vojski so razumeli na-mero častnikovo. "Stoj, stoj!" so vpili — dva poka ali trije so zagrmeli in — častnik se je zvalil na tla.

Med temi, ki so prvi planili k njemu, je bil tudi Antonio Fereti. Z ročnem svojo puško je branil pri-jatelja od razsrjenih vojakov.

Poročnik je odprl oči. "Pusti mene, Antonio — naj umrem!" je klical prijatelju. "Toda ne zabi, kaj si prisegel!" —

Fereti je zalučal puško, in voja-ki so se vrgli zdaj s slastjo na so-vražnega poročnika. Neopažen od vojakov, ki so bili razgreti v svoji srditosti, je hitel Antonio k pra-harni.

Vedel je, kam segniti. Vrvica je bila pripravljena. Odločno je pri-jel goreči stenz ter se blížal veli-chemu sodu smodnika, ki ga je po-ročnik že bil odprl.

Slišal je odzunan veseli krik u-stašev in tovarišev svojih. V tem hipu je imel njihovo usodo v svojih rokah. Jedin gibljaj, in celo poslopje zleti v zrak; njegove raz-valine pa pogrebo sovražnike in nezveste vojske. Toda i on umre pod razvalinami, kot žrtev svoje dolžnosti, svoje prisega. Nikdo ne izve o njem, nikdo ne bode občo-do-

val veličine njegovega dejanja. — Pogine — prestane biti. — Fereti se je naglo zgrozil; spomnil se je svojih roditeljev, ljubece, mladega življenja svojega, in roka se mu je stresla.

"Ali je to resnično moja dolž-nost?" je vprašal sam sebe. In vo-jaska vest mu je odgovarjala: — "Da."

Znova je iztegnil roko z vrvico. V tem se je razlegel zunaj ukajoč krik: "Živela Italija!" —

"Živela Italija!" je šepetaje po-navljal Fereti. "Kaj hočejo ti lju-dje? I jaz sem Italijan in vendar ne mislim kakor oni! To so zave-deni bratje — ali vendar le moji bratje. — In jaz naj jih umorim!"

Fereti se je sramoval svoje ne-odločnosti. Sramoval se je samemu sebi priznati, da je bila to misel na lastno njegovo življenje, ki je prav za prav držala njegovo ro-ko, ter je iskal sebi zagovora.

In zdaj je bil rad, da se je spom-nil življenja svojih bratov. Imel je vsaj, s čimer je mogel svojo vest utešiti. In kadar je stal tako oma-huje, je zaslišal ropot, povročen z odpiranjem vrat v skladišče. Ne-koliko moč je planilo noter, ali ni-so ga mogli doslej videti.

Kadet je bil s tem znova opom-njen svoje dolžnosti. "Prisegi, da žrtvuješ i svoje življenje!" mu je bil govoril poročnik, in prisegel je. In on, ta poročnik, je izpolnje-val svojo prisego do poslednjega diha, in Fereti je čital v njegovem pogledu zadovoljnost. Občutil je velikost poročnikovo in svojo nič-nost.

"Krivoprisežnik, izdajca!" je zamrmral sam sebi, kakor bi si ho-tel dati poguma k ugodnemu činu. "Izpolni svojo dolžnost in umri nepoznan in neobčudovan, ali za-dovoljen sam s seboj!"

Odločil se je. — Priskočil je k prahu ter vrgel goreči stenz v po-sodo. Z izbuljenim očesom je gledal na mali ognjček. Ni dihal. Še hip, dva — in celo poslopje se razleti kakor razpoka bomba.

V tem se je razlegel krik. Fere-ti, odrinjen z močnim udarcem, je padel na zemljo ter videl, kako je moč odtegnil vrvico. Bil je ohran-jen — in uničen.

Na možovo vpitje so prihiteli drugi, zvezali Feretija ter ga vle-kli ven pred vodjo. Mož z lučjo je zmagovalno sledil.

Ustaši, čuvši, kaj se je zgodilo so se hoteli vreči na zvezanega ka-deta, ali vojski so jim v tem bra-nili. Saj je bil vendar le njihov to-variš in rojak, dočim je bil ubiti poročnik tuje krvi. — Bil bi se raz-vnel boj med novimi zavezniki, to-da odločni nastop kapitanov je na-redil brz red in tišino.

"Pustite ga, naj se sam izpove!" je zaklical vodja z gromkim glas-om, preglušujočim nezadovoljne ustaše. "Govori, zakaj si hotel za-paliti prah?"

"Vojak sem, in dolžnost mi je tako velela", je odgovoril Fereti trdno, ponosno se vzravnavši.

"Zakaj si hotel pogubiti nas in sebe?"

"Hotel sem vam zabraniti, da bi se ne polastili cesarskega smodni-ka. Prisegel sem zvestobo cesarju in hotel sem jo obvarovati do smr-ti!"

"Vrli mož si, junak si!" je ob-čudovaje vzkljnil vodja, podava-je kadetu desnico. "Razvežite ga!" — Učite se od njega. — Nikdo naj ne iztegne nanj roke!"

Može, ki so se pred malim čas-om še togotili na svojega sovraž-nika, so se pokorili takoj ukazu vodjevemu. Razvezali so kadebove vezi ter molče odstopili v spoštli-vo oddaljenost! Razumeli so veli-kost kadetovega čina ter pozabili da je hotel nje pogubiti.

"Svoboden si!" je rekel vodja. "Vrši si svojo dolžnost, in to zna-mo častiti. Saj tudi mi gremo tja, kamor nas dolžnost kliče. — Lah-ko odideš k svojim, toda prosim te, ne odhajaj! Želim govoriti s te-boj. Vidim v tebi velikega moža — in teh mi potrebujemo! Ako si Ita-lijan, ostani z nami, morda se spo-razumemo in ti spoznaš pravo svo-jo dolžnost!"

"Opremite vozove, naložite ves prah!" je velel načelnik, obrnivši se k svojim ljudem. "Za dve uri potegnemo dalje — h Castelmuo-vo!"

In obesivši svojo roko na ramo kadetovo, je odvedel slabo se upi-rajajočega mladca na stran, kjer je v kotu dvora sedel z njim na klad-vo.

(Pride še).

Veliki vrelci olja.

V Alaski so odkrili pet velikih vrelecev olja. Moč, ki je prišel tem vrelečem na sled, je član urada za izobrazbo v Združenih državah. — Pravi, da se bo dobilo na tisoče ton finega olja.

Nihče neče \$1000.00 nagrade.

Torej druga ponudba!

VSAK POSAMEZEN DOBI PROSTO VONŽJO IN VSE STROŠKE POVRNjene ZA OGLEDATI NAŠE KRAJE, ČE NE DOBI RAZMER NATANKO KAKOR JE ZDOLEJ OGLAŠENO.

1. Vsakdo, ki ve za lepšo deželo, boljjo zemljo in večje splošne pridelke in da se kupi zemljo za isti denar ali ceneje, kot tukaj.
2. Vsakdo, ki mi pokaže čisto zemljo v ravnini, da se dobi aker v najem ceneje kot \$4.00. V kolikor je meni znano se niti za ta denar ne dobi.
3. Vsakdo, ki mi pokaže sigurno podjetje ali banko v Ameriki, ki plača več vlagateljem, ka-kor pa naša čista zemlja v ravnini.
4. Vsakdo, ki mi pokaže v Ameriki kraj, kjer ra-ste vinska trta bolje kot pa tukaj.
5. Vsakemu kupcu zemlje z gozdom v ravnini, ki se obveže isto izčistiti, plačam vožnje stroške, ne glede kje in od koga kupi zemljo.

NAŠ NAMEN JE: GOZDOVE IN Mlake IZTREBITI IN NAREDITI TRATNIKE IN POLJA. PO SVOJI SLABI MOČI BOM PRIPOMOGEL, DA SE NAPRAVI DEŽELA MEDU IN MLEKA.

Rojaki, ki imate denar, k vam se obrnem, naložite ga v naši ravnini. Zemlja vam bode izvršno poplačala vaš ka-pital. S tem ne menim kupiti gozd in ga držati, to ne ko-risti deželi niti kupcu. Zemlja se mora takoj čistiti. Tu-kaj so polja, ki so plačala toliko najemnine za aker, za ko-likor ti jaz prodam aker v gozdu.

MARSIKDO SE BO ČUDIL, DA SE RAVNO SLO-VENGEM PONUDI TAKA PRILOŽNOST.

NATO IZJAVLJAM, DA SE NUDI VSEM LJU-DEM, KER V SPLOŠNEM PRIMANJKUJE KAPITALA ZA UREDITI DEŽELO IN JO POSTAVITI V PRVO VR-STO KAMOR SPADA.

Tu je na milijone akrov gozda, ki čaka čiščenja, da se napravi polje, ki ga ni boljšega na svetu. O tem se la-hko sam prepričaš pri čisti zemlji. Slovencem jaz ne bom razlagal, kaj raste tukaj, pridi in oglej si zemljo in se boš sam našel. Jaz ne ponujam nekaj zastoj, temveč dežela sama te vabi, da naložiš denar tukaj. Zato boš bogato po-plačan. Garantiram pač vsakemu, da bo naša zemlja v ravnini za poljedelstvo najdražja, ko bo enkrat vsa či-sta. Kajti pridelala se vsega tolik ona aker, kakor kjerkoli drugje. Podnebje je dobro in milo, voda izvrstna in deže-la bo bolj zdrava kot kjerkoli, ko bo vsa čista.

Imam nekaj kosov v gozdu, ki jih čistim, in garanti-ram večje letne obresti, kakor v vsaki banki. Obenem bo p asvet za polovico do dvakrat toliko vreden.

KOMUR ENAKA PODJETJA NE UGAJAJO, ONEMU NI MOGOČE VEČ SVETOVATI. PRIDI V MISSOURI, OSEJ SI ZEMLJO IN NIHČE TE NE BO SILIL, AKO NE BOŠ GOTOV, DA BO TVOJ DENAR NAJBOLJE ULO-ŽEN.

Ne hodi k meni, niti kakemu drugemu agentu zemlje. Idi torej naravnost k kmetom in prepričaj se boš, kakšna je naša dežela.

Vsak posamezen dolar se krvavo rabi za razvitje in čiščenje. Naloži ga in najbolje se bo obrestoval.

FRANK GRAM, Naylor, Mo.

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

[Sedež: FOREST CITY, PA.]

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URAĐNIKI:

Prisiljenik: JOSEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAB, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 885, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Poslanišnice: JOSIP ZALAB, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN IVBO, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Prisiljenik: IGNAO PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Isler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Prisiljenik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 525 Dawson Ave., E. F. D. 1, Green-
field, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Prisiljenik: ANTON HOČVAR, E. F. D. No 2, Box 114, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopis naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 597, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Žrtve vojne. Jakob Černe iz So-
strega je bil odlikovan z veliko
in malo srebrno svetinjo ter z bron-
často kolajno. Te dni bi bil imel
dobiti zlato, a je prej umrl. Bil
je težko ranjen na italijanskem
bojišču v glavo in zadobitjem ra-
nam podlegel. Prideljen je bil pio-
nerskemu oddelku 17. pešpolka.
Janez Bertonec iz Kroppe je bil
še pred kratkim na dopustu, zdaj
je že mrtel. Bil je priden in po-
šten mladenič. — Na obsojen-
ski bojišču je padel Ljubljane Av-
gust Mohorčič, častniški namest-
nik, ki je bil odlikovan z zlato, ve-
liko in malo srebrno svetinjo. —

V ruskem ujetništvu. Oglasil se
je vojni kurat A. Martinec. Pravi,
da že 17 mesecev ni prejel no-
benega pisma, dasi sam veliko pi-
še. — Oglasil se je po dolgi 14.
meseči vojak 27. domobranskega
pešpolka F. Mole, doma iz Zavar-
ja pri Vrhniki. Domače (starše
in 4 brate, ki se dva izmed njih
nahajata na bojišču) je ta novica
močno razveselila. — Tudi Ivan
Rifelj iz Ločne pri Novem mestu
se je zgledal, da je ujet na Ru-
skem. Domači so ga pogrešali 14
mesecev; zdaj so potolaženi. —
Mati Cecilija Bukovec iz Ljubna
št. 55 je prejela šele čez eno leto
od svojega sina Jožefa Bukovec
pismo, ki je bilo oddano 19. febr.
1915. Sporočila jej, da je bil štiri
mesece bolan, ker se je prehladil.
Bivali so v eni sobi sobi pozimi
1914 dalje z dvema slovenskima
tovarišema, in sicer s Hrvatom p.
p. (Grček) in iz Vite vasi s ka-
detom. Njegov naslov je: Josip
Bukovec, vojnopolnennyj, Stane-
ja Kruševaja Vladikavkazskoj
žel. družbe Cariejskoj vetvy.
Ekonomija Ivana Kalinoviča O.
melčenko, Russia. — Druga dva
tovariša se pa dozdaj še nista o-
glasila. Le po Bukoveci dopisnici
so njuni domači izvedeli, da sta
v ujetništvu.

Odlikovana vojna kurata. Vojni
kurat Ivan Poljanec je dobil do-
hovniški zaslužni križec 2. vrste
na belorodnem traku. Enako odli-
kovanje je podeljeno kuratu Vi-
ktorju Lipušu.

Za osepele vojake. Izobraževal-
no društvo v Komendi je priredi-
lo predstavo na korist v vojni o-
slepelih vojakov. Na vspeh pri-
bila deklaracija "Soči", veselo-
igra "Čevljar" in burka "Drzni
zrakoplovec". Vse tri točke so
vrli komenski igralci izvrstno re-
šili. K predstavi je prišlo veliko
domaćega in sosednega občinstva,
da je bila dvorana natlačena pol-
na in jih je moralo mnogo oditi,
ker ni bilo več prostora. Čisti do-
hodek igre 160 K se je postal dež.
odboru za osepele vojake.

Smrtna kosa. Umrli je 14. suša
ob 9. zjutraj v bolnišnici Usni-
ljenih bratov v Kandiji Janez
Pele, župnik v pokopju. Pokojnik
je bil rojen v Ribnici 3. maja leta
1866. V maščurki je bil posvečen
21. julija 1889. Služboval je v raz-
nih župnijah kot kaplan, pa-
zad-

nje pa kot župnik v Hinjah. Pred
dobrim pol letom ga je nezdrav-
ljiva bolezen prisilila stopiti v po-
koj, nakar se je naselil v Moravi
na Kočevskem. Nazadnje je iskal
pomoči in zaželjenega zdravlja v
kandijski bolnišnici, kjer je izdih-
nil. Pogreb 16. marca popoldne
na smišelsko pokopališče je bil
čestitljiv. Nad 20 svetnih in sa-
mostanskih soborov, tudi iz bli-
nje okolice, na čelu jim prost dr.
Seb. Elbert z mitro, in več drugih
nedeževcev, sorodnikov in prija-
teljev je spremljal pokojnega žu-
pnika k zadnjemu počitku. Ob kr-
sti pred bolnišnico in ob odprtem
grobu se je pa pevski zbor, obsto-
ječ iz duhovščine in dveh svetnih
gospodov, s pretresljivim in pre-
ciznim odpetjem žalostnih kaj-
ganljivih poslovič in ljubljene-
ga pokojnika. — V Mali Ševnici pri
Trebnju je umrl 12. marca ob 6.
uri zvečer v častni starosti 83 let
posestnik Janez Bizjak.

Nesreče. V Ljubljani je voz po-
lihe železnice povozil na mest-
nem trgu dečka Karla Garbajsa.
Kolo mu je odtrgalo nogo. — Glav-
ni Janez Peterle, posestnika sin
na Čikavi, se je zanimal za umet-
nost pri slamozevnici. Slamozevni-
ca, ki ne pozna šale, mu je odre-
zala palec in kazalec desne roke.
— Anton Zagore, kovaški vajence
v Kandiji, je z lučjo v roki iskal
petroleja; medtem se je pa petro-
lej vnel in razpočil ter dečka ope-
kel na vratu. — Janez Majer, mli-
narski pomočnik v Budgariji vasi
pri Žuženberku, se je igral z di-
namitno točko. Ko se je razpočila,
mu je pa raztrgala štiri prste le-
ve roke in ga še na desni roki
precej oškropila. (Vsi trije pone-
srečenci se zdravijo v kandijski
bolnišnici.) — 11. marca ob 4. uri
popoldne sta šla iz Trške gorice
proti Jablani po državni cesti Ja-
nez Hrastar iz Jablana, star 55
let, in Ivana Novak. Od zadaj pa
pričeta dva voza. Prvemu vozu
sta se oba umaknila; toda druge-
mu vozu pa se Janez Hrastar ni u-
maknil in ga je prišla vaga ter
ga potegnila pod voz, vsled česar
je dobil težke poškodbe, tako da
je naslednji dan že umrl. Na po-
moč je prihitel nesrečnemu kaplan
iz Mirne peči s sv. popotnico in je
še torej popolnoma prejel sv. za-
kramente. 14. marca je bil po-
greb, katerega se je udeležilo ve-
liko ljudstva. Dober mož je zapu-
stil ženo in tri hčere.

Potres so dobro čutili 12. suša
ob pol 5. uri zjutraj v Novem
mestu in okolici. Pravega navadne-
ga sunka sicer ni bilo, pač pa ne-
koliko bobnenja in potem pa moč-
no gugalje, podobno valoviti vož-
nji na morju, ki je trajalo deset
do dvanajst sekund. Smer je bila
od zahoda na vzhod. Drugi so zo-
pet čutili že pred polnočjo močan
potresni sunek, in sicer okoli pol
11. ure in okoli 12. ure.

Propalost. "Dol. Nov." pišejo:
Kuge, lakote in vojake reši nas, o
Gospod! — tako moramo po vsej
pravici danes klicati, posebno

glede kuge, izvirajoče iz nenrav-
nosti in nesramnega življenja.
Vedno več pritožb prihaja od
vseh strani o velikanski lahko-
mišljenosti in propalosti, ki vlada
že po več krajih naše ljube kato-
liške domovine. Kam pridemo?
Kje je strah pred Bogom, pred
pravičnim Sodnikom? Ne šali se
posebno ti, cvetoča mladina, da
ne boš točila prežgodaj in zaman
grančih solz v obupnosti!

ŠTAJERSKO.

O potresu na Štajerskem se po-
roča: Iz Maribora: V nedeljo zju-
traj 12. marca, bilo je točno ob 4.
uri 25 minut, sem šel čez Stolni
trg. Naenkrat opazim, da so se v
bližnji hiši začele gibati svetilke.
Kmalu nato sta z Malijevje hiše
zdrknili na tlak dve strešni opoki.
Potres se je čutil po celim mestu.
— Sv. Peter pri Mariboru: Dne
12. marca ob 4. uri 25 minut se je
čutil pri nas močan potresni sunek
od vzhoda proti zahodu, trajajoč
2 do 4 sekunde. Vrata so močno
skripala in okna so šklopotala, ki
so v smeri sunka. — Sv. Lovrene
nad Moriborom: Dne 12. marca
zjutraj ob 4.5. uri je bil tukaj 4
sekund trajajoč močan potres v
smeri od zapada proti vzhodu; sli-
čalo se je votlo bobnenje. — Ce-
lje: 12. marca zjutraj proti pol 5.
uri nas je zbudil iz spanja precej
močan potresni sunek, ki pa ni na-
pravil nobene škode. — Dramlje:
Močan potres je bil 12. marca zju-
traj ob 4.5. uri. — Sv. Ilj pri Ve-
lenju: Dne 12. marca se je ob pol
5. uri zjutraj slišal potres; bil je
rahel sunek z bučanjem.

Iz ruskega ujetništva. Lep po-
zdrav našim Slovincem, katerega
pošiljajo: Andrej Vidovič, doma
iz Leskovec, občina Repiš; J. Vi-
dovič, doma iz Zavrča v Hrastov-
cu; Janez Pohovec, doma iz For-
mina pri Sv. Marjeti pri Možganj-
ah. Pozdravljam vas iz ruskega
ujetništva, v katerem se že naha-
jamo od 4. novembra. Želim vam
vsem srečo in zdravje. Sam Bog
vas obrani in tudi na nas ne po-
zabi. Bog živi in obrani tudi naše
mlade žene. Na veselo svidenje!

Odlikovani vojni kurat. Josip
Pinter, vojni kurat 26. domobran-
skega pešpolka, je zaradi hrabre-
ga in požrtvovalnega zadržanja
pred sovražnikom odlikovan z vi-
šjim križcem Franc-Joževo-
vega reda na traku vojaškega zaslu-
žnega križca. Odlikovanje je že po-
prej dobil duhovni zaslužni križec
na traku hrabrostne kolajne.

Smrtna kosa. Od Sv. Petra niže
Maribora poročajo: Umrli je v
Grusovi pred par tedni v 50. letu
svoje starosti vzorna gospodinja
Rozalija Knezar. Dne 9. marca pa
smo pokopali Andreja Pezdicek,
posestnika v Malešnici, povsod
priljubljenega in miroljubnega
sosedu. Trije sinovi so vojniki.
Najmlajši je nekje na Turškem.
Nisi mu mogli poslati glasu o oče-
tovi smrti. Rajni Andrej je bil
zoren mož in oče, po katerem ne
vzore samo njegova obitelj, am-
pak tudi vsi znanci in prijatelji.
Katerih je imel mnogo posebno za-
voljo svoje krotkosti in miroljub-
nosti.

Šeška sestra umrla. V zavodu
šolskih sester v Mariboru je dne
8. marca zvečer umrla sestra Mr.
Jožefa rojena Marija Žigert. Raj-
na je bila rojena 1. 1851. pri Ka-
peli blizu Radgone. Redovnica je
postala dne 18. novembra 1869.

Eno sestro v rakev, drugo pa na
mrtvaški oder. Od Sv. Petra pri
Mariboru poročajo: Hvala Bogu,
da še pri nas ni nobene kužne bo-
lezni, vendar pa naši ljudje pogo-
sto umirajo in nepričakovano. U-
mrli je samična kmetica Marija
Ferk na pljučenem vnetju. Ko so ji
prigovarjali, da se da sprevideti,
je rekla, da ni nevarno, da se lah-
ko 7 let živi; a se tisto noč so
terjali njeno dušo od nje. Bila je
bogata, menda najbogatejša med
domaćini. Imela je edino sestro
Lizo, omoženo Fras, ki ji je po-
maga gospodari. Ko pa so Micko
menili vzdigniti raz mrtvaškega
odra, je zadelo Lizo srčna kap ter
je bila pri priči mrtva, ravno v
sobi, kjer je stal mrtvaški oder.
Zato niso niti ugasnili sveč, ki so
gorele ob krsti starejše sestre,
ampak so jo naravnost položili na
oni prostor, kjer je ležala dosedaj
mrtva sestra. To se pač menda ni
nikdar še dogodilo.

Krvav sneg. Na znanem hribu
Sehčkel pri Gradu na Srednjem
Štajerskem je 9. marca padel rdeč
sneg.

Iz učiteljske službe. Stalna uč-
teljica na štirazrednici v Maj-
špergu Emilija Jug je premeščena
na trirazrednico v Podovi.

Ječmen se sme zlateti. Namest-
nija naznanja, da je odslej zopet
dovoljeno ječmen dajati na miln
ga zmeti.

Živinska sol za lizanje. Radi po-
manjkanja delavskih sil je bilo le-
tos nemogoče v solinah izdelovati
živinsko sol v kosih, ki je priprav-
na za lizanje. Namesto te pa se
dobjo kosi druge soli, in sicer pri
solini v Ausseeju na Gornjem Šta-
jerskem. Cena je nekoliko višja
kot za navadno kameno sol za li-
zanje.

Modra galica. Vinogradniki bo-
do v prihodnje lahko dobivali mo-
dro galico, ker je bolgarska vlada
prepusila Nemčiji srbske bakrene
rudokope, da jih bo izrabljala. Se-
veda bo šel baker čez Avstrijo v
Nemčijo in potem pride nazaj kot
galica.

Bučino olje. Po Dravskem po-
lju gotovi ljudje plašijo ljudstvo,
da je za vsako osebo dovoljeno za
domačo rabo ohraniti samo 1 liter
bučnega olja. To je samo beganje.
Vsed posredovanja slovenskih
poslancev je vlada že lamsko je-
sen odredila, da si smejo ljudje
na deželi za lastno porabo napra-
viti olja iz lastnih bučnih in solne-
nih jedre. V tej odredbi ni dolo-
čena nikakva množina olja.

Izpred sodišča. Iz Marenberga
poročajo: Dne 14. marca se je za-
čela v Gradu sodnijska razprava
proti tukajšnjemu usnjariju Karlu
Vrenčurju, ki je ob začetku vojne
postal živinski trgovec ter je ob-
tožen radi draženja.

Poplava. Iz Celja poročajo:
Vedel velikega deževja zadnjih
dni je narasla Savinja in njeni
pritoki tako zelo, da so izstopili iz
brgov ter poplavalili na več mestih
polja, travnike in vrte. Povzročeno
škoda je zelo velika, ker pri-
manjkuje delavcev, ki bi odstra-
nili pesek in kamene, ki ga je na-
nosila povodenj na poplavljeni
zemlji. Regulacija Savinje in nje-
nih pritokov postaja od leta do
leta nujnejša.

Instaliran je bil 1. marca v Lju-
tomeru župnik Josip Ozmeč, dež.
poslanec.

Odlikovanje. Iz Slov. Bistrice.
Okrajni živinozdravnik Josip Ku-
čera, sedaj v vojaški službi, je bil
odlikovan z zlatim zaslužnim križ-
cem na traku hrabrostne kolajne.

PRIMORSKO.

Potres. V hrvaškem Primorju,
kjer je bilo središče zadnjega po-
tresa, je povzročena škoda deloma
jako občutna. Človeških žrtve si-
ver ni bilo, pač pa je razdejanih,
porušanih in razpočenih hiš silno
veliko. V občini Grizane je potres
porušil 110 hiš, 120 pa močno
zrhljal; v Bribiru je poškodova-
nih okrog 900 poslopij, uničenih
12. — Na Reki je prizadetih 26
hiš. — V Senju so našli 40 po-
tresnih sunkov. — Takega močnega
potresa že od leta 1895. ni bilo.
Močno se je potres čutil na otokih
ob hrvaškem Primorju, v Pulju,
na Reki, v Zagrebu in zahodnem
delu Bosne. Skoro vsa poročila so-
glašajo, da se je prvi sunek čutil
zjutraj ob 4. uri 25 minut. Konec
potresa pa je bil nekako ob 3. pa
5. Z Reke se poroča, da se je tam
čutil prvi sunek že ob 2. uri zju-
traj. V hrvaškem Primorju se je
zemlja še v nedeljo večkrat zabi-
bala. Ponekod so čutili rahle smu-
ke še tudi v ponedeljek.

Pojav na luni. Na večer pred
zadnjim potresom so opazovali v
nekaterih krajih blizu goriske
fronte — kakor piše solkanski
župnik J. Rejcek — nenavaden po-
jav na luni. Okrog lune je bil ve-
lik kolobar (soj ali svet); preko
tega soja do srede luninega kroga
je bilo videti neki svetlobni žar-
ek v podobi meča, in sicer v smeri,
kakor se je drugo jutro zemlja
tresla. Ta pojav je trajal dober
četrt ure. — Poročevalci pristavi,
naj bi zvezdoslovec pojasnil to
vsekar zanimivo prikazen.

Nova imena so dobile goriske
ulice. Namesto imen, ki naj bi pri-
čala po želji Lahonov italijanski
značaj mesta, so se obnovila stara
nazivanja, deloma so se pa pora-
bila imena, ki spominjajo na do-
mačo starejšo in novejšo zgodo-
vino.

Oglasil se je iz ruskega ujetni-
štva Janez Likar iz Vodie (Col na
Vipavskem). Nahaja se v Asa Ba-
lasoski, guberniji Ufer. Ujet je bil
marca 1915. Zadnjič je pisal ravo
pred enim letom.

Pogreša se že 11 mesecev vojak
Josip Mihelič iz Plužne pri Tolmi-
nu. Služil je pri 55. pešpolku, 5.
maršstotniji. Po njem poizveduje
njegova žena Marija Mihelič, bi-
vajoča v Riegersdorfu št. 17 na
Koroškem.

KOROŠKO.

Žrtve vojne. Kotlje. Padel je
korporal Anton Božanek, podoma-
če Korošelj. Bil je že od početka
vojne na bojišču in že enkrat ra-
njen v Galiciji, pa je zopet okre-
val; zdaj pa je naredila konec nje-
govemu življenju italijanska krog-

la. Zapušča ženo in štiri male o-
troke. Počiva na vojaškem pokop-
lišču v Spodnjem Logu na Pri-
morskem. Hudo ranjen je bil na
italijanskem bojišču vrli knetski
fant Jožef Matija iz ugledne
Zdovčeve rodbine. Dobil je eno
kroglo v nogo, druga pa mu je šla
skozi pljuča. — Šmarjeta pod Plj-
berkom. Lepo in veselo je bilo
včasih na naših gorah; soncu smo
bliže in zato se je nam tudi oko
svetilo jasneje, se je glasila pesem
krepkeje nego onim po dolinah. A
kje je danes jasno oko, kje danes
vesela pesem? Tudi Šmarjeta pla-
če in toži za svojimi sinovi. Padel
je Blaž Kos, hlapec pri Stefanovi
hiši. Močno žaluje Kolenikova
družina za svojim Francem, ki je
bil šele 20 let star; rajni je bil
zvest in vzgleden član pliberskega
izobraževalnega društva. Tudi
Muhoborovi Toni in Pogačev Fran-
ta padla. Iz Lokavice jih je pad-
lo: Sestričnik Lovrene in grofov-
ski pastir Arnold Jožef ter oba
Gradniškova brata Ležje in Luka.
Iz Dolgebrde Skitek Matej in
Halej Jurij.

V ruskem ujetništvu. Iz Skobe-
leva je dobil urednik celovskega
"Mira" dopisnico: "Dragi mi! Se-
živim in sem hvala Bogu tudi
zdrav. Veliko mislim na Tebe in
druge znance, sploh na drago do-
movino, in z velikim hrepenenjem
pričakujem dneva svidenja. Dal
Bog, da bi bilo veselo! Prispelo
pozdravlja Tebe in vse znance dr.
Rok Jesenko, vojnopolnennyj, 10.
rota Nr. 4701, Skobelev, Central-
na Azija, Russia."

O vojnoujetniških delavcih. Pri
deželni vladi v Celovcu se ustano-
vi poizvedovalnica za deželno de-
lavstvo in se je v bodoče potom
politične oblasti prve instance tja
oblašči, če hoče kdo dobiti ali vr-
niti vojne ujetnike. V novih do-
ločbah za vojnoujetniške delavce
je pomembna določba, da mora
delodajalec vojne ujetnike iz last-
nega oskrbovati in torej odpade
doseđanja povrnitev ene krone na
dan za vsakega vojnega ujetnika.

Duhovniške vesti. Na župnjo
Šteben pri Globasnici je bil in-
stiran Anton Kaplan, župnik v
Medgorju. Župnjo Medgorje o-
skrbuje Ivan Kogelnik, župnik na
Radikah. — Premešeni so: Vi-
ljem Brožek, provizor v Gorjah,
kot kaplan v Tinje; o. Kalikst
Vaupotič iz reda oo. kapuce, pro-
vizor v Mošici, kot tak v Gorje;
Josip Feinig, provizor v Goren-
cih, kot tak v Melvič; Jakob Ka-
lan, provizor na Ojstriici, kot tak
v Gorenici. — Župniški izpiti bo-
do 9., 10. in 11. maja. — Iz lavan-
tinske škofije: Dne 22. svečana je
na Dobrni po dolgotrajni, mučni
bolezni v Gospodu zaspal župnik
Janko Munda. Župnikoval je ee-
lih 10 let pri Sv. Joštu na Koz-
jaku.

Odpad od vere. Iz rimsko-kato-
liške cerkve je izstopil Maks Mu-
ko, rojen v Šmartnu pri Celovcu,
učence v šestem razredu na realni
gimnaziji v Celovcu.

LEPA PRILIKA
za one, ki nameravajo iti po vojni
v stari kraj.

V lepem kraju na Dolenjskem
je na prodaj veliko posestvo, ob-
stoječe iz hiše, hleva, treh travni-
kov, dveh velikih njiv in lepega
hrastovega gozda. Hiša je pri-
pravna za vsako trgovino ali obrt.
Cena nizka.

Za natančno pojasnila pišite na
sledeti naslov:

"Lepa prilika",
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
(21-24-4)

NAZNANILO IN PRIPORO-
ČILO.

Centenim rojakom v državi
ILLINOIS naznanjamo, da jih bo
v kratkem obiskal naš potovalec
zastopnik

Mr. FRANK MEH,
kateri je pooblaščen pobirati na-
ročnino na naš list, knjige in dru-
ge v našo stroko spadajoče posle
ter izdajati pravoveljavna pot-
dila, valed česar ga rojakom naj
topleje priporočamo.
Upravištvu Glasa Naroda.

DALMACIJA.

Volkovi. V Dalmaciji se ponav-
lja nenavadno veliko volkov. V
Sinju je napadla tolpa volkov 4
osebe, ki so šle zjutraj v cerkev.
Le z velikim naporom dveh na po-
moč poklicanih orožnikov se je
posrečilo pregnati izstradane zve-
rje. V tem okraju so razstrelili vol-
kovi 6 goved in čez 40 ovac, v o-
kraju Dernaša pa 5 goved, 8 koz
in 30 ovac.

Rad bi izvedel za naslov svojega
prijatelja JANEZA BOČ. Do-
ma je iz vasi Lukovec, občina
Mirna. Pred enim letom in pol
sva bila skupaj v Johnstownu,
Pa. (Moxham.) Kdor ve za nje-
gov naslov, prosim, da mi na-
znan, ali naj se pa sam javi
svojemu prijatelju: Frank Kor-
dan, Box 163, Seward, Pa.
(22-24-4)

ODGOVOR.

Ker ni mi mogoče pisnimim po-
tom odgovor dati vsakemu pose-
bej, zatorej tempotom naznanjam
vsem onim, kateri so me pisмено
vprašali za delo, da sedaj ne po-
trebujem ljudi, ker jih imam do-
volj.
Hubert Mihle,
(22-24-4)

VABILO

na
ZABAVNI VEČER,
katerega priredi
DRUŠTVO SV. ALOJZIA
št. 36 J. S. K. J., Conemaugh, Pa.,
v soboto dne 29. aprila 1916
v svojem lastnem domu.

Začetek točno ob 7. uri zvečer.
Na veselici nam bo igrala tu-
kajšnja slovenska godba "Victor
Orchestra" pod vodstvom rojaka
V. Navinška. N to plesno veselico
vabimo vse rojake in rojakinje
v okolici, da se polnoštevilno ude-
ležijo.

Vstopnina za moške 25c, dame
proste. Za sveže pivo in okusen
prigrizek bo preskrbljeno.
Torej na svidenje 29. aprila!
Za obilen posest prijazno vabi
(22-24-4) Odbor.

ISČEMO DELAVCE.

Delavnik 6, 8 in 10 ur, plača od
\$2.00 do \$4.00, povprečna plača
okrog \$3.00. Posebej 10% priboljš-
ka za regularno mesečno sodelo-
vanje. Samo stalni delavci naj
vprašajo. Velika slovenska nase-
lina v Sheboygan.

Köhler Co.,
(11-26-4) Sheboygan, Wis.

EDINI SLOVENSKE SALOON
v Duluth, Minn.

Rojakom Slovincem naznanjamo
da se nahaja moj SALOON pol-
bloka od Union postaje na desni
strani W. Michigan St. št. 412
Za obilen posest se priporočam
JOS. SCHARABON

POZOR!

HIPNOTIZEM

Izšla je vsezkolaj znanljiva
knjiga, kakršne še nimajo Slo-
vinci ne tu ne v stari domovini.
Kdor jo bo naročil, jo bo z užit-
kom prebral in dobil vpogled v
marsikatero stvar, o katerih do-
zdaj še slutiti ni.

Knjiga ima preko sto strani,
opremljena je z dvanajstimi kra-
snimi slikami. V njej so natanč-
na navodila za hipnotiziranje, v
njej so nadalje pojasnjeni pojavi,
katere smatra navaden človek za
nenavadne.

Stane 60 centov. Tri knjige \$1.50.
Oni, ki ni z njo zadovoljen, naj
jo vrne in dobil bo denar nazaj.
Naročaje pri:
"SLOVENSKE KNJIGARNA",
P. O. Box 1611, New York, N

Guy de Maupassant:

BRATA

(Priredil J. T.)

9

(Nadaljevanje).

— Moj Bog, moja mati. — Saj jo vendar poznam. — Oh, kdo bi mogel, njej, taki kot jo jaz poznam, kaj očitati? — Njena duša in njeno življenje sta čista kakor kristal. — Ničče, kdor je pozna, ji ne more očitati ničesar slabega. — In jaz, sin njen, sem se predzrnil dvomiti o njej. — Oh, če bi jo mogel zdaj v tem trenutku pritisniti na srce, če bi ji mogel brez prenehanja poljubljati roke in obraz, če bi mogel pasti zdaj pred njo na kolena in jo prositi odpuščanja?

Ona, da bi varala mojega očeta? — Ona?... Toda stoji, le počasi. — Oče ni bogve kako bistroumen, njegovo obzorje je precej omejeno. — Njegova žena je morala biti nekoč krasna. — Se zdaj se poznajo na njej sledovi nekdane lepote. — Kako se je morala ta ljubezniva, finočutna in mehka narava poročiti s takim človekom? — Poročila se je zato, ker so ji starši nasvetovali. — Otvorila sta trgovino, ona je postala prodajalka.

V zakon je stopila brez strasti in takorekoč tudi brez ljubezni. — Brez strasti?... Ali je mogoče, da kaka ženska ne pozna ljubezni? — Ali zamore ženska, ki je lepa, ki bere romane in ki zahaja v gledališča, dočakati starost, ne da bi njeno srce občutilo ljubezni? — Ne to ni mogoče. — Toda zakaj bi bila ravno njegova mati izjema? — Saj je vendar ženska kot so druge?

Brez dvoma je znala ravnotako ljubiti kakor vsaka druga ženska. — Mlada je bila tedaj in njeno srce je bilo polno mladostnih sanj. — Sanjala je o poljubih, o mesečini, o mraku. — Sanjala je o potovanju po dajskih deželah, sanjala je o ljubezni in objemih.

In nekoč je prišel k njej možki, tak možki, kakoršnega si je ustvarila njena fantazija.

In ona ga je ljubila! Zakaj bi ga ne?

Ona je bila njegova mati. — Dobro, če je bila. Kaj zato? — Ali mora biti človek vsled ljubezni do matere slep in nem, ali naj taji stvari, katere so se v istini dogodile?

— Ali se je udala Maršalu?... Da, ker ta človek ni imel nobene druge ljubice.... da, ker je ta človek ostal starajoči se ženski.... da, ker ta človek je zapustil njenemu sinu vse svoje premoženje!...

Peter je vstal in se tresel od jeze. — Če bi mu prišel kdo nasproti, bi ga z enim udarcem podrl na tla. — S svojo iztegnjeno roko in odprto pestjo, bi bil najraje udaril, moril.... koga zadušil.... raztrgal.... Koga? — Celi svet! — Svojega očeta, svojega brata, pokojnega in celo svojo mater....

Odlučil se je oditi domov. — Kaj bo delal doma?

Ko je došel do signalnega droga, se je znova oglasila, topot ravno nad njim, sirena. — Po celim životu se je stresel in se opotekel do graja. — Zopet je sedel. — Razburjenje in strah sta ga popolnoma uničila. — V megli je zagledal rdečkasto svetlobo, za svojim lehtom je pa zaslišal glas čuvaja: — Ime ladije?

Iz megle je priplaval hroščec glas: — Santa Lucia.

— Kam?

— V Italijo.

— V katero pristanišče?

— V Napoli.

Pred Petrovi očmi se je mahoma pojavil Vezuv, oranžni vrtovi sorenjski in castelmarski. — Kolikokrat je že sanjal o teh dveh menih, tolikokrat je že premišljeval o njima, da je obe mesti v svojem duhu prav dobro poznal.

Oh, če bi mogel odpotovati, takoj odpotovati, kamorkoli, brez cilja....

Nikdar bi se ne vrnil, nič bi ne pisal. — Nikdo bi ne izvedel, kaj se je zgodilo z njim.

Toda ne, domov mora. — Spat mora iti, spat pod očetovo streho.

Toda tega ni mogel. — Domov ni hotel iti. — Glas sirene mu je ugajal. — Vstal je in se začel izprehajati po pomolu, kakor uradnik, ki opravlja svojo odgovorno službo.

Pomolu se je približala ladija, ogromna ladija. — Bila je angleška, ki se je vračala iz Indije proti domu.

In za njo se jih je pojavilo še več.

Zatem je pa začela postajati megla tako neznošno mokra, da se je odpravil proti domu.

Bil je tako premrl, da je moral stopiti v mornarsko krčmo in spiti čašo groga. — Ko mu je močna tekočina opalila jezik in grlo, je v njem zopet zatlela iskrica upanja.

Morda se je pa vendarle varal? — Saj je bil vedno tako zamišljen, da so se mu drugi smejali. — Česa se ni ustvarila njegova domišljija?

Kot inkvizitor je bil nabral dokazov, s katerimi lahko obsodi nedolžnega človeka na smrt.

Ko se bo prespal, bo že vse dobro.

Sed je torej domov in legel v postelj. Zaspati je hotel, kar se mu je slednjič tudi posrečilo.

PETO POGlavJE.

Spal je komaj dve uri. — Toda to spanje je bilo nemirno, bolj je bilo podobno omotici kot spanju. — Ko se je zbudil v temni zadušili sobi, sam ni vedel, kaj bi počel. — Zadeva, ki ga je bila prejšnji večer tako pretresla, mu je stopila zopet pred oči. — Dvignil se je in sedel na ležišče.

Se enkrat je ponovil v mislih vse, kar je mislil tam zunaj, ko so pisale sirene. — Čimbolj je premišljeval, tembolj se je vtrjevalo v njem prepričanje, da je res tako.

Vroč mu je bilo in jezen je bil. — Sree mu je močno utripalo. Vstal je in odprl okno, da bi se navžil svežega zraka. — Ko je šel po sobi, je zaslišal skozi steno smrčanje.

Zan je spal v sosednji sobi in smrčal. — Da, on lahko spi, on. — On niesar ne slut, nič o ničem ugotovit. — Mož, ki je poznal njegovo mater, mu je zapustil premoženje. — On je spravil denar in konce besedi.

Spal je in ni slutil, da se njegov brat opoteka od žalosti; spal je, ne menec se za celi svet.

Petra je začelo jeziti. — Jezilo ga je, kako zamore brat tako zadovoljno in brezskrbno spati.

Se včeraj bi bil potkal na njegova vrata, sedel bi k njemu in ga vprašal:

— Zan, če si pameten, ne sprejmi te dedščine. Boš videl, najino mater bodo dolžili vsakovrstnih napak, katerih ni nikdar napravila.

Danes pa ne more več kaj takega govoriti. — Danes mu vendar ne more povedati, da on ni sin njegovega očeta. — Zdej je treba skrivnost skriti, zakopati jo v svojem sreju in skrivati madož pred celim svetom. — Nikdo ne sme vedeti o tem, niti njegov brat ne. — Njegov brat še posebno ne.

Ni se več bal, kaj bodo govorili ljudje. — Za take govorice bi se sploh ne menil. — Če bi on, edino on smatral mater za nedolžno in

čisto, bi lahko govorili ljudje, karkoli bi hoteli. V pest bi se jim smejal in norčeval bi se iz njih. — Toda, kako bo, kako bo? — Vsak dan jo bo srečal, vsak dan bo pri njej, z njo bo živel. — In kadarkoli jo bo pogledal, bo moral nehoti misliti, da je počivala v naročju tujca in da je ta tujec spočel v njej otroka.

Toda mirna je kljub vsemu temu, kako prijazno govori in kako zadovoljno se počuti.

Ali je sploh mogoče, da bi zamogla ženska kot je ona grešiti? — Ali je mogoče, da bi napravila po lastni krivdi kako nepravilnost? — Ali bi mogla storiti kako napako, da bi je ne pekla vest?

Da, — — — vest! Seveda, takoj v začetku jo je že pekla, toda pozneje je že zadušila njen klic. — Mnogo, mnogo je morala prestati, slednjič je pa pozabila na vse. — Saj so vendar ženske tako strašno pozabljive. — Moškega, katerega so poljubovale, kateremu so dale vse kar je hotel, že po par letih več ne poznajo. Poljub jih pretrese kakor strela, strast izjine kot nevihta, zjasni se, in življenje se vrne nazaj v star tir.

Kdo pod milim Bogom se spominja oblaka, katerega je videl na nebu.

Peter ni mogel več ostati v sobi.

Zdelo se mu je, da se bo zrušil nad njim strop očetove hiše in ga pokopal pod seboj. — Žejati ga je začelo. — Prižgal je svečo ter se odpravil v kuhinjo po vre sveže vode.

Sedel je na stopnico in pil v dolgih požirkih. — Toliko časa ni odstavil posode od ust, dokler ni bila popolnoma prazna.

(Dalje prihoduje).

L dobita "GLAS NARODA" skom štiri mesece dnevno, izvenredno nedelj in poštavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobita tedensko 36 strani besila, v mesecu 186 strani, ali 634 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaja dnevno poročila s bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpikljamo 3.000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse častje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

MODERNO UREJENA
TISKARNA GLAS NARODAVSAKOVRSNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH,

: : DELO OKUSNO. : :

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETE,
CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kaj pravijo pisatelji, umetniki in državniški o knjigi Berta p. Sattnerja.

"Doli z orožjem!"

Lav Nikolačević Toštal je pisal: Knjiga sem s velikim občudovanjem prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga me vzbudi na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Sattnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštvu boljše časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovici: To knjigo bi človek najraje poljubil, v dno arca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Kosogger piše: Sedel sem v nečem gozdu pri Grieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vsak kulturni jezik, da bi jo imela vsaka knjižarna, da bo je tudi v Solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala te knjige?

Hearik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga. Kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Nefer: — To je najboljša knjiga, kar se jih nudi, ki se bori za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vzemem jo bom s seboj. Neč bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi bili naše krizanteme in očili vas narode....

Financijski ministar Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretečajni način vojna. Knjigo ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta p. Sattnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral te knjige.

CENA 50 CENTOV.

Naročite 14 dni

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

NAZNANILO.

Čenjenim naročnikom v West Virginiji naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. ZVONKO JAKSHE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna poročila.

Upravištvo "Glas Naroda".

Brezplačen nasvet in pouk
priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" na državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili napačno prijavljeni, oproti ali če so s njimi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Združenih držav, kje se oglašiti za državljanke listine.

Noročniki naj bi čakali novo dooko priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite: STATE DEPARTMENT OF LABOR, BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Newyorški urad: 230, 6th Ave., Room 2012.

Odprto vsak dan od devetih do polnočne do petih popoldne in ob sredah od osne do devete ure večer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih popoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure večer. (14 v t.)

HARMONIKE

večkrat štirinastletno vrsto izdelajem in popravilam po najnižjih cenah, a do te trpežne in mnenjive. V popravilnem delu vsake polje, kar sem do sedaj 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravilnem delu hranjave kakor vse druge harmonike ter računam po delu katere bde maktava brni nadaljnih vrstah.

JOHN WHELAN,

1019 East 13th St., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Mojakom v Lorain, Okla, in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

JOHN KUMER,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Glas Naroda,

s spoštovanjem

Upravištvo Glas Naroda.

Veliki vojni atlas

vojskujocih se evropskih držav in pa kolonij
skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov

na 30tih straneh in vsaka stran je 10% pri 13% palea velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palev,

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Osmočena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Poljite 25c. ali pa 15c. v smankah in natančen naslov in val vam takoj odpeljemo sašeljeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

62 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

62 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nazvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki šele dobili ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika. Obratite se skupno na njega, kjer boste točno in solidno postrašeni.

Velika vojna mapa

vojskujocih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih

Cena 15 centov.

Zalej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V salogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobili tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Val so vesani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denag poljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepiral, da dospejo denarne pošiljave tudi sedit zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljave v sedanjem času 20 do 24 dni!

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino!

100 K velja sedaj \$15.00 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.